

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

**STATISTIČKI STANDARDI
ZA MJESEČNO ISTRAŽIVANJE O INDUSTRIJSKOJ PROIZVODNJI
I ZAPOSLENIM OSOBAMA
(IND-1/KPS/M)**

REVIDIRANA VERZIJA

Zagreb, veljača 2018.

S A D R Ž A J

I. UVODNA OBJAŠNENJA.....	4
1. Revizija statističkih standarda za IND-1/KPS/M istraživanje.....	4
2. Pravna osnova IND-1/KPS/M istraživanja	6
3. Zaštita pojedinačnih podataka u IND-1/KPS/M istraživanju	6
II. TEMELJNI KONCEPTI I DEFINICIJE	7
1. Proizvod i proizvodnja u IND-1/KPS/M istraživanju	7
2. Vrste proizvodnje u IND-1/KPS/M istraživanju	7
2.1. Proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora s naručiteljem.....	8
2.2. Industrijske usluge (u obuhvatu istraživanja).....	8
2.3. Neindustrijske usluge (izvan obuhvata istraživanja)	10
III. METODOLOŠKI I KLASIFIKACIJSKI OKVIR IND-1/KPS/M ISTRAŽIVANJA.....	17
1. Pojam INDUSTRIJE u IND-1/KPS/M istraživanju	10
2. Svrha i ciljevi IND-1/KPS/M istraživanja	10
3. Predmet IND-1/KPS/M istraživanja	10
4. Periodika i izvještajno razdoblje IND-1/KPS/M istraživanja	11
5. Obuhvat IND-1/KPS/M istraživanja	11
6. Izvještajne jedinice IND-1/KPS/M istraživanja	11
7. Statističke jedinice IND-1/KPS/M istraživanja	12
8. Nomenklatura industrijskih proizvoda – NIPUM.....	13
IV. ORGANIZACIJA PROVEDBE PRODCOM ISTRAŽIVANJA	16
1. Sudionici u provedbi i njihove obveze	17
2. Metoda prikupljanja podataka za e-istraživanja IND-1/KPS/M.....	17
V. DISEMINACIJA PRODCOM REZULTATA	18
1. Nacionalna diseminacija	18
2. Diseminacija u Eurostat	19

VI. METAPODACI I KVALITETA	19
1. Nacionalni izvještaji o kvaliteti za STS pokazatelje industrije.....	20
2. Izvještaji o kvaliteti Eurostata za STS pokazatelje	20
VII. UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU IND-1/KPS/M	20
A. OPĆE I TEHNIČKE UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA PUTEM INTERNETSKE APLIKACIJE	20
1. Tko je dužan dostaviti podatke i kako	20
2. Rokovi dostave podataka	20
3. Opće upute za pristup, iskazivanje i slanje podataka u internetskoj aplikaciji	21
4. Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja šifara u tablicama e-obrasca IND-1/KPS/M internetske aplikacije.....	23
5. Postupak spremanja i slanja podataka u internetskoj aplikaciji.	24
6. Povratne informacije o dostavljenim IND-1/KPS/M podacima izvještajne jedinice	25
7. Završne napomene za iskazivanje podataka na e-obrascu IND-1/KPS/M za svaki mjesec.....	25
B. METODOLOŠKE UPUTE ZA ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU IND-1/KPS/M 25	
1. Upute za iskazivanje podataka e-obrasca IND-1/KPS/M.....	26
1.1. ZAPOSLENOST (Tablica 1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C i D (osim skupine djelatnosti 35.3).....	26
1.2. PROIZVODNJA (Tablica 2. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama)	28
1.3. PROIZVODNJA/BRODOGRADNJA (Tablica 3. Dodatak godišnjem istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju)	31
VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	34

STATISTIČKI STANDARDI

ZA MJESEČNO ISTRAŽIVANJE O INDUSTRIJSKOJ PROIZVODNJI I ZAPOSLENIM OSOBAMA (IND-1/KPS/M)

I. UVODNA OBJAŠNJENJA

Državni zavod za statistiku (DZS) izradio je revidirane statističke standarde za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M) koji će se primjenjivati za prikupljanje, proizvodnju i diseminaciju statističkih podataka o industrijskoj proizvodnji počevši od mjesečnog istraživanja IND-1/KPS/M za 2018. izvještajnu godinu sve do donošenja novih ažuriranih standarda (ne očekuje se prije 2023).

Mjesečno istraživanje IND-1/KPS/M je elektronsko istraživanje koje neposredno provodi Državni zavod za statistiku na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst). Za provedbu e-istraživanja IND-1/KPS/M Državni zavod za statistiku donosi statističke standarde koji sadržavaju metodologiju istraživanja, posebnu Nomenklaturu industrijskih proizvoda za Mjesečno istraživanje (NIPUM) i ostale instrumente istraživanja (e-obrasce, upute i slično) koje smo obvezni usklađivati sa statističkim standardima za kratkoročne poslovne statistike koje propisuje Europska unija (EU).

Svrha provedbe mjesečnog istraživanja IND-1/KPS/M jest izračunavanje glavnoga kratkoročnog pokazatelja industrije – indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje, kao i drugih nacionalno značajnih kratkoročnih indikatora kao što su indeksi fizičkog obujma proizvođačkih zaliha gotovih proizvoda, te indeksi zaposlenih osoba u industriji i indeksi proizvodnosti rada.

Koncepti, definicije, periodika i obuhvat indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje u skladu su s Uredbom Vijeća (EK) o kratkoročnim statistikama br. 1165/98. Europske unije (EU-a) i njezinim izmjenama i dopunama, i redovito se šalje u Eurostat (Statistički ured Europske unije). Metodološki i klasifikacijski okvir za provedbu istraživanja IND-1/KPS/M za 2018. osim spomenutom Uredbom propisan je Metodologijom za kratkoročne poslovne statistike EU-a u dijelu koji se odnosi na indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje.

Iako se spomenuti propisi EU-a nisu se tijekom godina značajno mijenjali za indeks industrijske proizvodnje, mijenjali su se klasifikacijski sustavi na temelju kojih je izrađena Nomenklatura industrijskih proizvoda za Mjesečno istraživanje industrije (NIPUM) na temelju koje se prikupljaju podaci potrebni za obračun indeksa industrijske proizvodnje (Nacionalna klasifikacija djelatnosti - NKD, Klasifikacija proizvoda po djelatnostima - KPD, Nomenklatura industrijskih proizvoda - NIP), a obveza je DZS-a ažurirati verziju NIPUM-a uvijek kada se mijenjaju temeljni klasifikacijski sustavi NKD i KPD koji čine njegovu strukturu. Stoga je i glavni razlog ove revizije standarda, izrada nove verzije NIPUM-a radi primjena nove strukture središnje klasifikacije KPD 2015. uz ažuriranje dijela statističkih standarda radi promijene načina prikupljana podataka za IND-1/KPS/M istraživanja korištenjem internetske aplikacije (on-line) na internetskim stranicama DZS-a.

1. Revizija statističkih standarda za IND-1/KPS/M istraživanje

Statistički standardi IND-1/KPS/M istraživanja revidirali su se četiri puta u proteklim godinama provedbe u samostalnoj Republici Hrvatskoj radi usklađivanja koncepata, definicija i klasifikacija s onim koje propisuje Europska unija. Nomenklatura industrijskih proizvoda i usluga (u daljnjem tekstu NIPUM) na temelju koje su se iskazivali svi podaci u IND-1/KPS/M istraživanju, također se dosada revidirala tri puta. U razdoblju od 2009. do 2016. provodilo se Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/MPS) na temelju verzije NIPUM-a 2009. na temelju objavljenih Statističkih standarda¹⁾. NIPUM 2009. bila je usklađena s nacionalnim verzijama klasifikacija NKD 2007. i KPD 2008. U razdoblju od 2008. do 2004.

¹⁾ Statistički standard za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M), s nomenklaturom NIPUM 2009. kao integralnim dijelom (NN, br. 11/09.), primjenjivala se kao statistički standard DZS-a od 2009. do 2017. izvještajne godine

provodilo se Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji (IND-1/MPS) na temelju verzije NIPUM-a 2004. na temelju Statističkih standarda za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenicima (IND-1/MPS)²⁾ u dijelu koji se odnosi na tablicu 2. NIPUM 2004. bila je usklađena s nacionalnim verzijama klasifikacija NKD 2002. i KPD 2002. Sadržaj (IND-1/MPS) tehnički je razdvojen u 2005. na još jedno mjesečno istraživanje: Mjesečno istraživanje o zaposlenicima, prometu i narudžbama industrije (IND-2/MPS) u 2005. za koje nisu izrađeni posebni statistički standardi. Za prikupljanje podataka o zaposlenicima po skupinama NKD-a 2002. koristili su se isti statistički standardi kao za IND-1/A, u dijelu koji se odnosio na tablicu 1. Osim zaposlenika, u istraživanju IND-2/MPS probno se prikupljaju podaci o prometu i novim narudžbama industrije radi uvođenja novih dvaju kratkoročnih pokazatelja industrije prema Uredbi EU-a za Kratkoročne poslovne statistike industrije, koji nedostaju. Razdvajanje je bilo nužno kako bi se pristupilo daljem razvoju i uvođenju novih kratkoročno poslovnih pokazatelja industrije prema zahtjevima EU-a u procesu usklađivanja statistike RH s statističkim zahtjevima EU-a za kratkoročne statistike.

U razdoblju od 2003. do 1997. provodio se Mjesečni izvještaj industrije (IND-1) na temelju Metodoloških osnova za mjesečni izvještaj industrije (IND-1)³⁾ Sadržaj Mjesečnog izvještaja industrije (IND-1) razdvojen je u 2000. na dva samostalna kratkoročno-poslovna istraživanja: Mjesečni izvještaj industrije (IND-1A) i Tromjesečni izvještaj industrije o reprodukcijским materijalima (IND-1K). Mjesečni izvještaj industrije (IND-1A) koristio se za prikupljanje podataka o broju zaposlenika (tabela 4.), industrijskoj proizvodnji, zalihama i prodaji vlastite proizvodnje na temelju prve verzije NIPUM-a 1997. (tablica 2.), a Tromjesečni izvještaj industrije o reprodukcijским materijalima (IND-1K) koristio se za prikupljanje podataka o utrošku energije i goriva u pogonske i tehničke svrhe (tablica 3.) i utrošku sirovina i materijala na temelju Nomenklature repromaterijala industrije – NRMI (tablica 2.). NIPUM 1997. bila je usklađena s nacionalnim verzijama klasifikacija NKD (1997). i KPD 1996. Za provedbu navedenih istraživanja (IND-1A i IND-1K) nisu izrađeni novi statistički standardi, već su se provodila na temelju istih Metodoloških osnova za IND-1. Tromjesečni izvještaj industrije IND-1K, tijekom 2004. je sadržajno revidiran s godišnjom dinamikom prikupljanja podataka (istraživanje IND-21/REPRO) i izrađeni su novi statistički standardi uključujući novu verziju NRMI 2004 (trenutno je na snazi verzija NRMI 2016).

Revidirani Statistički standardi za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenima (IND-1/KPS/M) obvezno će se koristiti za prikupljanje mjesečnih podataka od izvještavanja za siječanj 2018. Pored koncepta i definicija, obrazaca i uputa za popunjavanje, sadrže i revidiranu verziju Nomenklature industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje - NIPUM 2018. za iskazivanje podataka o proizvodnji u tablici 2. NIPUM 2018. je usklađena s revidiranom verzijom KPD-a 2015., i po prvi puta neposredno s Nomenklaturom industrijskih proizvoda (NIP) za godišnje PRODCOM istraživanje industrije (IND-21/PRODCOM), odnosno verzije NIP-a 2017.

Sadašnja revizija statističkih standarda za istraživanje IND-1/KPS/M, pristupilo se i **dva glavna razloga**. Prvi razlog već je djelomično objašnjen – usklađivanje NIPUM-a sa statističkim klasifikacijama koje su se koristile za prikupljanje, obradu, objavljivanje i diseminaciju podataka ovog istraživanja, uslijed revizije nacionalne središnje klasifikacije proizvoda koje su stupile na snagu u 2015. Revidirana statistička klasifikacije djelatnosti RH - Nacionalna klasifikacija djelatnosti – NKD 2007.⁴⁾ usklađivanja s revidiranom verzijom NACE-a Rev. 2⁵⁾ EU-a već je bila ugrađena u verziju NIPUM-a 2007. Međutim, došlo je do revizije središnje

²⁾ Statistički standard za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenicima (IND-1/MPS), s nomenklaturom NIPUM 2004. kao integralnim dijelom (NN, br. 19/04.), primjenjivala se kao statistički standard DZS-a od 2003. do 2008. za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji (IND-1/MPS) i zaposlenicima (IND-2/MPS) kao posebno istraživanje od 2005. do 2008.

³⁾ Metodološke osnove za mjesečni izvještaj industrije (IND-1) s nomenklaturom NIPUM 1997. kao integralnim dijelom (NN, br. 18/97.), primjenjivala se kao statistički standard DZS-a od 1997. do 2000. za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji, repromaterijalima, potrošnji energije i zaposlenima, a od 2000. do 2003. za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenima.

⁴⁾ NKD 2007. ažurirana je verzija druge verzije NKD-a. 2002. Donesena je na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.) i Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 58/07. i 72/07.), stupila je na snagu 1. siječnja 2008., a obvezno se primjenjuje od 1. siječnja 2009. u službenoj statistici RH. U Mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M) u 2009. primjenjuje se prvi puta. NKD 2007. je izvedenica NACE-a Rev. 2 EU-a i s njim je usklađena na svim razinama.

⁵⁾ NACE Rev. 2 kratica je za Statističku klasifikaciju djelatnosti EU-a, a predstavlja ažuriranu verziju NACE-a Rev. 1.1. Stupio je na snagu Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EK) br. 1893/06. o izmjenama i dopunama Uredbe Vijeća (EEK) br. 3037/90. o statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti Europske jednice – NACE Rev. 1. Prema Uredbi EU-a, statistička primjena ažurirane verzije NACE Rev. 2 (obvezatna) počela je 1. siječnja 2008.

Klasifikacije proizvoda po djelatnostima RH – KPD 2008.⁶⁾, i izrađena revidirana verzija KPD-a 2015. koja je stupila je na snagu u 2015.⁷⁾, radi usklađivanja s ažuriranom verzijom CPA Ver 2.1⁸⁾ EU-a. Obje klasifikacije čine sastavni dio strukture brojčane oznake NIPUM-a 2007.⁹⁾, na temelju koje su se prikazivali svi podaci o industrijskoj proizvodnji u razdoblju od 2009. do 2017. Slijedom navoda bilo je nužno uskladiti NIPUM 2007. s revidiranom verzijom KPD-a 2015. te izraditi revidiranu verziju NIPUM-a 2018. Revizija NIPUM 2018. predstavlja reviziju manjeg razmjera, jer iako utječe na strukturu same šifre NIPUM-a te posljedično na promjenu gotovo svih brojčanih oznaka radi preuzimanja strukture šifre NIP-a 2017. svi su proizvodi i usluge preuzeti u NIPUM, u istoj raščlambi ili detaljnijoj od prethodne verzije, dok je struktura prve četiri brojčane oznake koja slijedi NKD 2007. ostala nepromijenjena. Struktura NIPUM-a 2018. detaljno je opisana u točki 8. poglavlja III. ovih standarda, a korespondentne tablice veza NIPUM-a 2009. i NIPUM-a 2018. dane su u Dodatku 2. ovih standarda.

Drugi razlog revizije istraživanja IND-1/KPS/M je rezultat razvoja i primjene moderne tehnologije prikupljanja podataka za 2012. izvještajnu godinu neposrednim popunjavanjem e-obrazaca IND-1/KPS/M putem internetske aplikacije počevši od izvještavanja za 2012., što je utjecalo na cjelokupnu organizaciju provedbe IND-1/KPS/M istraživanja. Ujedno je ukinuto je obilježje o "Količini gotovih proizvoda", jer je uvedeno Mjesečno istraživanje o prometu industrije (IND-2/KPS/M) za izračun indeksa prometa industrije iz vrijednosnih podataka u skladu sa spomenutim propisima o kratkoročnim statistikama EU-a.

Važno je napomenuti da nacionalna politika revizija IND-1/KPS/M istraživanja i NIPUM-a slijedi obveze država članica EU-a za usklađivanje koncepata, definicija i klasifikacija te se nužno mijenja u skladu s promjenama na EU razini radi osiguranja usporedivosti nacionalnih pokazatelja s drugim državama članicama i izračuna kompozitnih pokazatelja na razini EU-a.

Spomenute nacionalne statističke standarde, klasifikacije i nomenklature možete naći na internetskim stranicama DZS-a: <http://www.dzs.hr>.

2. Pravna osnova IND-1/KPS/M istraživanja

Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (u daljnjem tekstu: e-istraživanje IND-1/KPS/M) jest **obvezno** istraživanje koje neposredno provodi Državni zavod za statistiku elektroničkim putem na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst), Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za odgovarajuću izvještajnu godinu i prema ovim statističkim standardima. Provodi se putem internetske aplikacije DZS-a, a način prikupljanja će detaljno biti objašnjeno u poglavlju "Metoda prikupljanja podataka".

Obveza davanja podataka temelji se na članku 38. Zakona o službenoj statistici. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netočnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom roku i na propisan način povlači kaznene odredbe iz članaka 69. i 70. navedenog zakona.

Osim nacionalnog pravnog okvira, pravnu osnovu čini i EU pravni okvir propisan Uredba Vijeća (EK) br. 1165/98. o kratkoročnim statistikama Europskog parlamenta i Vijeća, dodatak A, varijable: 110 (OJ L 162/98), te njezinim izmjenama i dopunama.

⁶⁾ KPD 2002. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima RH (NN, br. 128/03.), a predstavlja ažuriranu verziju KPD-a 1996. Usklađena je sa Statističkom klasifikacijom proizvoda po djelatnostima EU-a – CPA 2002, koja je bila u obvezatnoj primjeni u državama članicama EU-a od 1. siječnja 2003., a usklađena je sa Središnjom klasifikacijom proizvoda – CPC 1.1 (*Central Product Classification Version 1.1*) UN-a.

⁷⁾ KPD 2008. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima RH (NN, br. 128/08.), a predstavlja ažuriranu verziju KPD-a 2002. Usklađena je sa Statističkom klasifikacijom proizvoda po djelatnostima EU-a – CPA 2008, koja je u obvezatnoj primjeni u državama članicama EU-a od 1. siječnja 2008., a usklađena je sa Središnjom klasifikacijom proizvoda – CPC 2 (*Central Product Classification Version 2*) UN-a.

⁸⁾ CPA 2008 kratica je za Središnju statističku klasifikaciju proizvoda Europske zajednice (*Statistical Classification of Product by Activity in the European Economic Community, 2008 Version*), a stupila je na snagu Uredbom Komisije (EK) br. 451/08. U obvezatnoj je primjeni u državama članicama EU-a od 1. siječnja 2008., a usklađena je s istovrsnom Središnjom klasifikacijom proizvoda – CPC 2 (*Central Product Classification Version 2*) UN-a.

⁹⁾ NIPUM 2004. je kratica za Nomenklaturu industrijskih proizvoda za mjesečni izvještaj industrije (IND-1/M). Integralni je dio Statističkih standarda za Mjesečni istraživanje o industrijskoj proizvodnji (NN, br. 19/04.), a primjenjuje se od 2004. do zaključno s IND-1/MPS za 2008. Usklađena je s verzijama NIP-a 2004. do NIP-a 2007. na razini KPD-a 2002., a na razini proizvoda NIP-a preko korespondentnih tablica veza.

3. Zaštita pojedinačnih podataka u IND-1/KPS/M istraživanja

U skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst), pojedinačni podaci koji će se prikupiti ovim IND-1/KPS/M istraživanjem, koristit će se isključivo u statističke svrhe u skladu s odredbama zakona, članci 59. do 66., o povjerljivosti i zaštiti prikupljenih pojedinačnih statističkih podataka.

II. TEMELJNI KONCEPTI I DEFINICIJE

1. Proizvod i proizvodnja u IND-1/KPS/M istraživanju

Koncepti i definicije proizvoda i proizvodnje koji se koriste u ovom istraživanju preuzeti su iz Kratkoročnih poslovnih statistika EU-a i nemaju smisao definitivnih značenja ovih riječi izvan ovog konteksta. U nedostatku konzistentne nacionalne terminologije i dvojezičnih pojmovnika, uz svaki pojam navodimo i naziv na engleskom jeziku, a za koncepte proizvodnje i vrstu iz pojmovnika za kratkoročne poslovne statistike EU-a.

Proizvod (*Product*). Proizvod je posljedica neke industrijske djelatnosti, koristi se kao opći je naziv za proizvode koji imaju fizičku dimenziju i za industrijske usluge, a definiran je u ovom istraživanju Nomenklaturom industrijskih proizvoda – NIPUM-om 2018. prema konceptu ovog IND-1/KPS/M istraživanja.

Gotov proizvod (*Finished product*). Pod pojmom gotov proizvod smatra se svaki proizvod koji je u procesu proizvodnje dostigao odgovarajući stupanj prerade ili dorade tako da je u NIPUM-u 2018. naveden pod posebnom šifrom i nazivom. Pojam tako definiranoga gotovog proizvoda obuhvaća i sve radove dovršavanja proizvoda kojima pripadaju čišćenje, pakiranje, ispitivanje kvalitete, kasiranje i slično. Količine neispravnih proizvoda ("škart") ne smatraju se u gotovim proizvodima.

Nedovršen proizvod (*Unfinished product*). Proizvod koji nije dosegao određeni stupanj prerade ili dorade definiran NIPUM-om 2018. smatra se nedovršenim i **ne iskazuje** se u IND-1/KPS/M istraživanju.

Intermedijarni proizvod (*Intermediate products*). Proizvod koji je dosegao određeni stupanj prerade ili dorade definiran NIPUM-om 2018. i koji je proizvela jedna od lokalnih jedinica poduzeća, ali koji se u istoj ili drugoj lokalnoj jedinici istog poduzeća odnosno pravne osobe dalje prerađuje ili obrađuje i tim se postupcima pretvara u novi proizvod iz NIPUM-om 2018. (ili se ugrađuje u novi proizvod) naziva se intermedijarni. U IND-1/KPS/M istraživanju vlastito proizvedeni intermedijarni proizvodi se ne iskazuju posebno u tablici 2. već se zbrajaju s količinama gotove proizvodne (stupac 5). U nekim metodologijama za sličnu definiciju se koristi pojam poluproizvod (*semi-finished products*). Proizvodi kupljeni od trećih osoba radi preprodaje u istom obliku u kojem su i kupljeni ne smatraju se intermedijarnim proizvodima, kao ni proizvodi koji se koriste za bruto investicije u vlastiti fiksni kapital lokalnih jedinica odnosno poduzeća.

Ukupna proizvodnja (*Total production*). Ukupna proizvodnja jest ostvarena (gotova) proizvodnja koju su obavljale statističke jedinice u izvještajnom mjesecu ili od početka izvještajne godine bez obzira na to dali je prodana trećim osobama u zemlji ili inozemstvu (izvoz), stavljena na zalihe gotovih proizvoda (namijenjenih prodaji) ili se koristila za daljnju preradu u poduzeću, ili kombinirano. U ukupnu proizvodnju treba uključiti i proizvodnju ostvarenu na temelju zajedničkog ulaganja sa stranim partnerom, ali samo ako je ostvarena na teritoriju Republike Hrvatske (npr. nafta), uključujući i proizvodnju ostvarenu na teritoriju Slobodnih zona RH. Ukupne količine ostvarene proizvodnje uključuju i proizvodnju odnosno preradu realizirana na temelju ugovora s naručiteljem ili izvršene industrijske usluge za vlastiti račun ili za treće osobe u izvještajnoj godini prema definicijama iz ovih IND-1/KPS/M statističkih standarda (vidi II. 2. Vrste proizvodnje u IND-KPS/M istraživanju).

2. Vrste proizvodnje u IND-1/KPS/M istraživanju

U e-istraživanju IND-1/KPS/M treba iskazati podatke u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M prema vrstama industrijske proizvodnje za koje vrijede posebna pravila (šifriranje, iskazivanje i slično). Terminologija i definicije koje se navode u nastavku teksta u cijelosti su preuzete iz definicija koje su propisane za kratkoročne poslovne statistike EU-a. Kako bi se izbjeglo poistovjećivanje sa sličnim ili istim pojmovima koji

u drugom kontekstu ne moraju imati isto značenje, uz hrvatski naziv vrsta proizvodnje navodi se u zagradi i njezin izvorni engleski naziv. Izvještajna jedinica (posebno nova) dužna ih je dobro proučiti prije ispunjavanja tablice 2 e-obrasca IND-1/KPS/M kako bi se izbjeglo pogrešno iskazivanje podataka o industrijskoj proizvodnji.

2.1 Proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora s naručiteljem (*Production under contract with principal*) tzv. uslužna proizvodnja

Proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora postoji onda kada industrijska lokalna jedinica u sastavu jedne izvještajne jedinice na temelju ugovora s naručiteljem proizvodi odnosno prerađuje određene proizvode iz NIPUM-a, a pritom upotrebljava sirovine (bez naplate/kupnje) koje su u vlasništvu naručitelja. Za ovu vrstu proizvodnje upotrebljava se pojam proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora s naručiteljem. Industrijska lokalna jedinica – proizvođač, tj. ona koja je stvarno proizvela proizvode iz NIPUM-a iskazuje ovu vrstu proizvodnje industrijskih proizvoda za tuđi račun u **pod-stupcu "Šifra proizvodnje"** tablice 2. na isti način kao **proizvodnju za vlastiti račun** (izbor šifara 1 i 2 ovisno koliko mjernih jedinica je zadano NIPUM-om) prema obilježjima u stupcima tablice 2. pod **"Mjerna jedinica"** izborom šifri 4 i/ili 5 za **uslužnu proizvodnju**, također ovisno koliko mjernih jedinica za navedenu uslugu zadano NIPUM-om.

Naručitelj (ugovorene) proizvodnje odnosno prerade (vlasnik proizvoda pod čijim se trgovačkim znakom proizvod prodaje na tržištu) ne iskazuje podatke prema metodologiji IND-1/KPS/M istraživanja, radi izbjegavanja dvostrukog bilježenja na razini EU-a, posebno kada su proizvođač i naručitelj iz različitih država.

2.2 Industrijske usluge (u obuhvatu istraživanja) (*Industrial services*)

U e-istraživanju IND-1/KPS/M iskazuju se industrijski proizvodi i industrijske usluge definirane NIPUM-om. Pod pojmom industrijske usluge podrazumijevaju se **usluge dorade, popravaka i održavanja te sastavljanja** (montaže odnosno instaliranja) koje je izvršila industrijska lokalna jedinica neke izvještajne jedinice, a za koju će se **izdati posebna faktura**. U pravilu, industrijske usluge iskazuju se po pojedinačnoj vrsti izvršene usluge iz NIPUM-a za izvještajni mjesec, i to u fizičkim mjernim jedinicama – efektivnim satima odnosno tisućama efektivnih sati, **osim u djelatnostima dovršavanja tekstila** (skupina 13.3 iz NKD-a 2007.). Pravila iskazivanja podataka za određenu vrstu industrijske usluge u ovom istraživanju navodimo u nastavku ovih Standarda.

•Dorada (*Treatment*)

Proces dorade ne uključuje promjenu oblika određenog proizvoda iz NIPUM-a (za razliku od prerade), drugim riječima, proces dorade ne uzrokuje transformaciju doradenog proizvoda u drugu šifru proizvoda NIPUM-a (npr. bojenje, bijeljenje, dovršavanje i tiskanje tekstila, pozlaćivanje, gradiranje, lakiranje i slično).

Dorada se prema pravilima e-istraživanja IND-1/KPS/M ne iskazuje, ako se radi o dorađivanju vlastito proizvedenih proizvoda, osim dovršavanja tekstila (skupina 13.3 iz NKD-a 2007.). Dorada tekstila iskazuje se na isti način kao i proizvodnju proizvoda za vlastiti račun, dok se dorada tekstila za tuđi račun, tj. na temelju ugovora s naručiteljem iskazuje isto kao i proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora s naručiteljem (uslužna proizvodnja). Ostalu doradu na temelju ugovora s naručiteljem (osim dorade tekstila) treba iskazati u mjernim jedinicama – efektivnim satima odnosno tisućama efektivnih sati prema NIPUM-u za izvještajni mjesec.

Pravila i definicije koje vrijede za iskazivanje podataka prema **vrsti dorade** i subjektima uključenim u postupke dorađivanja jesu sljedeća:

- **dorada/rafiniranje "u kući"** (*in-plant refining*) jest dorađivanje industrijskih proizvoda koje je industrijska lokalna jedinica proizvela i doradila na vlastitim proizvodima.

Smatra se dijelom njezine proizvodne djelatnosti (i ne zahtijeva poseban registarski broj), čak i u slučajevima kada se dorada/rafiniranje "u kući" obavljalo u drugoj industrijskoj lokalnoj jedinici iste izvještajne jedinice. Industrijska lokalna jedinica – proizvođač uvijek iskazuje (gotov) rafiniran proizvod prema NIPUM-u za izvještajni mjesec. Industrijska lokalna jedinica koja je izvršila doradu/rafiniranje (ako se

radi o drugoj industrijskoj lokalnoj jedinici iste izvještajne jedinice) ništa ne iskazuje u e-obrascu IND-1/KPS/M. Ako je industrijska lokalna jedinica, osim dorade/rafiniranja u "kući" (tj. na vlastitim proizvodima) obavljala i/ili doradu/rafiniranje na temelju ugovora s naručiteljem (za tuđi račun/treću osobu), podatke o takvoj vrsti doradi/rafiniranju treba iskazati u posebnom retku tablice 2.

- **dorada/rafiniranja za vlastiti račun** (*own-account refining*) jest dorada proizvoda koje je industrijska lokalna jedinica ili neka druga jedinica iste izvještajne jedinice nabavila ili kupila (ne proizvod iz vlastite proizvodnje).

Podatke o doradi/rafiniranju za vlastiti račun treba iskazati uvijek kada je poseban registracijski broj raspoloživ, a iskazuje ih samo ona industrijska lokalna jedinica koja je stvarno i izvršila posao dorade/rafiniranja. Za iskazivanje količina u fizičkim mjernim jedinicama u pravilu se prema NIPUM-u upotrebljavaju efektivni sati odnosno tisuće efektivnih sati, osim za iskazivanje podataka o dovršavanju tekstila (skupina 13.3 iz NKD-a 2007.). Za iskazivanje usluge dovršavanja tekstila utvrđene su druge fizičke mjerne jedinice prema NIPUM-u.

- **dorada/rafiniranje na temelju ugovora** (*contract refining work*) smatra se dorada na proizvodima kojima je vlasnik naručitelj dorade/rafiniranja, tj. dorada/rafiniranje za tuđi račun.

Podatke o doradi /rafiniranju na temelju ugovora s naručiteljem izvještajna jedinica treba iskazati pri industrijskoj lokalnoj jedinici industrijskoj lokalnoj jedinici koja je stvarno izvršila uslugu dorade/rafiniranja za tuđi račun odnosno rafineriji. Naručitelj dorade/rafiniranja za svoj dio izvještavanja treba iskazati ukupnu količinu rafiniranih proizvoda, osim u slučaju ako je kupio sirove proizvode za doradu ili rafiniranje, a nije ih sam proizveo, jer ih u tom slučaju ne smije iskazati. Za iskazivanje podataka o doradi/rafiniranju na temelju ugovora s naručiteljem primjenjuje se pravilo da naručitelj i industrijska lokalna jedinica koja je dorađivač/rafinerija ne mogu pripadati istoj izvještajnoj jedinici jer dorada odnosno rafiniranje se na temelju ugovora između dvije industrijske lokalne jedinice koje pripadaju istoj izvještajnoj jedinici ne iskazuje prema metodologiji IND-1/KPS/M statistike.

•Održavanje i popravci (*Repairs and Maintenance*)

Održavanje i popravci iskazuju se prema odgovarajućim šiframa iz NIPUM-a, u fizičkim mjernim jedinicama – efektivnim satima odnosno tisućama efektivnih sati. Popravci i održavanja koji uključuju veće rekonstrukcije proizvoda treba iskazati kao proizvodnju. Ovdje se ne smiju iskazivati podaci o tekućem održavanju i popravcima strojeva i opreme koje obavlja izvještajna jedinica u vlastitim industrijskim lokalnim jedinicama ili se obavlja između industrijskih lokalnih jedinica iste izvještajne jedinice, kao ni tekuće popravke i održavanja koje industrijska lokalna jedinica obavlja na svojim vlastitim strojevima i opremi.

•Sastavljanje (*Assembly work*)

Sastavljanje (montaža odnosno instaliranje) proizvoda obuhvaća rad na konstrukciji proizvoda sastavljanjem pojedinačnih dijelova (komponenti) u proizvod za koji ne postoji posebna šifra u NIPUM-u.

Podaci o sastavljanju (montaži odnosno instaliranju) u fizičkim mjernim jedinicama ovdje se u pravilu iskazuju u efektivnim satima odnosno tisućama efektivnih sati. Ovdje je potrebno razlikovati **dvije vrste radova** na sastavljanju (montaži odnosno instaliranju) za koja vrijede sljedeća pravila:

-ako **ugrađeni dijelovi (komponente) nisu u cijelosti ili pretežno proizvedeni** u industrijskoj lokalnoj jedinici koja je izvršila sastavljanje (montažu odnosno instaliranje), već u drugoj industrijskoj lokalnoj jedinici iste ili druge izvještajne jedinice, za izvršene radove treba iskazati samo količine efektivnih sati odnosno u tisućama efektivnih sati rada utrošenih na sastavljanju (montaži odnosno instaliranju) pod odgovarajućom šifrom prema NIPUM-u pri onoj industrijskoj lokalnoj jedinici koja ih je stvarno izvršila.

-ako su **ugrađeni dijelovi (komponente) u cijelosti ili pretežno proizvedeni** u industrijskoj lokalnoj jedinici koja je izvršila sastavljanje (montažu odnosno instaliranje), količinama efektivnim satima odnosno tisućama efektivnih sati rada utrošenih na sastavljanju treba razmjerno dodati proizvedenim količinama tih dijelova (komponentata). Međutim, ako je to teško iskazati (npr. kod većih instalacija), radovi na sastavljanju (montaži odnosno instaliranju) mogu se iskazati pri industrijskoj lokalnoj jedinici

koja ih je izvršila pod posebnim šiframa iz NIPUM-a za uslugu sastavljanja (montaže odnosno instaliranja).

2.3 Neindustrijske usluge (izvan obuhvata istraživanja)

Neke industrijske usluge, razvrstane su prema NKD-u 2007. u neindustrijske usluge, npr. održavanje i popravak motornih vozila (područje G, razred 45.20), popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo (područje S, odjeljak 95), izdavačke djelatnosti uključujući izdavanje softvera (područje J, odjeljak 58), djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa (područje J, odjeljak 59), računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima (područje J, odjeljak 62) te informacijske uslužne djelatnosti uključujući obradu podataka (područje J, odjeljak 63) te nisu predmet e-istraživanja IND-1/KPS/M.

III. METODOLOŠKI I KLASIFIKACIJSKI OKVIR IND-1/KPS/M ISTRAŽIVANJA

1. Pojam industrije u IND-1/KPS/M istraživanja

INDUSTRIJA je definirana s trima područja djelatnosti NKD-a 2007. **B – Rudarstvo i vađenje, C – Prerađivačka industrija i D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (osim skupine 35.3), odnosno s odjeljcima djelatnosti NKD-a 2007. od 05. do 35 (osim skupine 35.3)**, a usklađen je s konceptom industrije koji propisuje Eurostat (Statistički ured EU-a) za ovaj kratkoročni pokazatelj – indeks industrijske proizvodnje, te s klasifikacijom Europske unije NACE Rev.2. na svim razinama.

Za prikupljanje, obradu i diseminaciju statističkih podataka o mjesečnoj industrijskoj proizvodnji ovaj se pojam **INDUSTRIJA** primjenjuje od prikupljanja podataka za 2009 godinu prema pokrivenosti područja iz treće verzije NKD-a 2007. koja je na snazi i primjenjivati će se sve do nove revizije NKD-a na EU razini (ne očekuje se prije 2023).

U razdoblju od 1997. do 2003. DZS je koristio isti pojam INDUSTRIJE prema pokrivenosti područja iz prvog NKD-a, koji je na toj razini identičan s drugom verzijom NKD-a 1997., dok u razdoblju od 2003. do 2008. DZS je koristio pojam INDUSTRIJE prema pokrivenosti područja iz NKD-a 2002., koji je na razinama razreda bio identičan s drugom verzijom NACE Rev.1.1.

2. Svrha i ciljevi IND-1/KPS/M istraživanja

Glavni cilj i svrha provedbe IND-1/KPS/M istraživanja je prikupljanje, obrada, analiza radi diseminacije relevantnog i ažurnog **indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje** – vodećeg dinamičnog kratkoročnog pokazatelja industrije - za Republiku Hrvatsku ukupno, zatim prema područjima, odjeljcima i skupinama NKD-a 2007. te prema Glavnim industrijskim grupacijama (u daljnjem tekstu GIG 2009.¹⁰) svim korisnicima.

Koncepti, definicije, periodika i obuhvat indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje u skladu su s Uredbom Vijeća (EK) o kratkoročnim statistikama br. 1165/98. Europske unije te se redovito u mjesečnoj dinamici šalje u Eurostat radi zadovoljavanja obveza iz članstva. Metodološki i klasifikacijski okvir za provedbu istraživanja IND-1/KPS/M u skladu je s Metodologijom za kratkoročne poslovne statistike EU-a.

Posebni nacionalni ciljevi IND-1/KPS/M istraživanja jesu osiguravanje drugih nacionalno važnih kratkoročnih poslovnih pokazatelja industrije (osim indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje), kao što su indeksi su fizičkog obujma proizvođačkih zaliha gotovih proizvoda, te indeksi zaposlenih osoba u industriji i indeksi proizvodnosti rada.

¹⁰) GIG 2009. kratica je za revidiranu verziju Glavnih industrijskih grupacija, koja se primjenjuje za publiciranje agregiranih indeksa industrijske proizvodnje prema namijeni. Izrađena je na temelju revidiranog MIGS-a 2009 - *Main Industrial Groupings*) EU-a, Commission Regulation (EC) No 656/2007 of 14 June 2007 amending Regulation (EC) No 586/2001, OJ L No. 155, 15.6.2007.

3. Predmet IND-1/KPS/M istraživanja

Predmet IND-1/KPS/M istraživanja jest prikupljanje detaljnih mjesečnih podataka o industrijskim proizvodima na razini proizvoda definiranih NIPUM-om koji su proizvele statističke jedinice tijekom izvještajnog mjeseca na području RH. Industrijski proizvodi definirani NIPUM-om iskazuju se u zadanim fizičkim mjernim jedinicama, za sljedeća obilježja u tablici 2. e-obrasca: ostvarena gotova proizvodnja u izvještajnom mjesecu, ostvarena proizvodnja od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca (kumulativ) i ukupne zalihe vlastitih proizvoda namijenjenih prodaji (stanje zadnjeg radnog dana u izvještajnom mjesecu).

Također su predmeti IND-1/KPS/M istraživanja, u tablici 1. e-obrasca, broj zaposlenih osoba u statističkoj lokalnoj jedinici, ukupno i po skupinama NKD-a 2007. za područja B, C i D (isključujući skupinu 35.3) i broj zaposlenih osoba koji ne obavljaju industrijsku djelatnost u statističkoj lokalnoj jedinici neke izvještajne jedinice (pravne osobe ili obrtnika) na području Republike Hrvatske.

Podaci se iskazuju u tablicama 1. i 2. e-obrasca IND-1/KPS/M za svaku pojedinačnu industrijsku lokalnu jedinicu neke izvještajne jedinice (pravne osobe ili obrtnika) koja se nalazi u internetskoj aplikaciji, a utvrđena je prema obuhvatu istraživanja u Adresaru IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu. Izvještajne jedinice i statističke jedinice za koje su izvještajne jedinice dužne su redovito iskazivati podatke o predmetima istraživanja IND-1/KPS/M detaljnije su pojašnjene u poglavlju "Način prikupljanja podataka"

4. Periodika i izvještajno razdoblje istraživanja IND-1/KPS/M

Izvještajno razdoblje e-istraživanje IND-1/KPS/M je mjesec dana, a podudara s kalendarskim mjesecom u izvještajnoj godinu. Podaci se na e-obrascu IND-1/KPS/M u pravilu iskazuju svaki mjesec za podatke iz prethodnoga (izvještajnog) mjeseca.

Rokovi prikupljanja podataka za IND-1/KPS/M korištenjem internetske aplikacije kreću se od 1. do 14. u mjesecu za prethodni (izvještajni) mjesec, osim izvještavanje za siječanj kada su pomaknuti radi metodoloških razloga, a točni datumi po mjesecima dostupni su u izborniku internetske aplikacije pod naslovom "Rokovi prikupljanja".

5. Obuhvat istraživanja IND-1/KPS/M

Obuhvat statističkih jedinica tj. industrijskih poduzeća i lokalnih jedinica industrijskih i neindustrijskih poduzeća odnosno trgovačkih društava, drugih pravnih osoba, obrtnika te njihovih dijelova koja se u izvještajnom razdoblju bave industrijskom djelatnošću nije potpun. U istraživanju IND-1/KPS/M obuhvaćaju se industrijska poduzeća (pravne osobe i obrtnici) kao i dijelovi industrijskih i neindustrijskih poduzeća (pravnih osoba i obrtnika) u pravilu **s 20 i više zaposlenih**, uz uvjet da taj obuhvat osigurava za svaku pojedinačnu skupinu djelatnosti INDUSTRIJE (od **05.1 do 35.2**) iz NKD-a 2007., dovoljan obuhvat statističkih jedinica tako da zajedno *učestvuju s najmanje 90% u bruto dodanoj vrijednosti* svake industrijske skupine NKD-a 2007. Ako uvjet nije zadovoljen za određene skupine INDUSTRIJE iz NKD-a 2007. obuhvat se proširuje i na statističke jedinice s manje od 20 zaposlenih (posebno male industrije kao npr. industrija kruha, tiskanje, alati i drugo).

Za e-istraživanje IND-1/KPS/M ažurira se obuhvat za svaku izvještajnu godinu prema informacijama iz Statističkoga poslovnog registra sa stanjem na dan 1. siječnja izvještajne godine i izrađuje Adresar statističkih jedinica IND-1/KPS/M istraživanja. Na temelju navedenih kriterija poslovni subjekti (trgovačko društvo, pravna osoba ili obrtnik) prvi će se put uključiti u e-istraživanje IND-1/KPS/M, ukoliko su novonastali ili nisu bili uključeni prethodne izvještajne godine (nisu zadovoljavali kriterije obuhvata).

6. Izvještajne jedinice istraživanja IND-1/KPS/M

Izvještajne jedinice e-istraživanja IND-21/PRODCOM/G jesu trgovačka društva i druge pravne osobe te obrtnici u cijelosti ako su razvrstani u industrijsku djelatnost prema NKD-u 2007.¹¹⁾, odnosno u područja B – Rudarstvo i vađenje, C – Prerađivačka industrija i D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (osim skupine 35.3), odnosno s odjeljcima djelatnosti NKD-a 2007. od 05. do 35 (osim

¹¹⁾ Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema NKD-u 2007. (NN, br. 80/07.)

skupine 35.3) odnosno odjeljcima djelatnosti NKD-a 2007. od 05 do 35 (osim skupine 35.3), a ako nisu, za svoje dijelove koji se bave industrijskom djelatnosti bavile industrijskom djelatnosti na teritoriju RH, bez obzira na to jesu li ti dijelovi pravno konstituirani ili nisu.

S obzirom na to da je IND-1/KPS/M elektroničko istraživanje, identifikacijski podaci izvještajnih jedinica i utvrđene industrijske lokalne jedinice izvještajnih jedinica industrijskih i neindustrijskih poslovnih subjekata već su postavljene u internetskoj aplikaciji, a utvrdila ih je Služba statistike industrije, energije i informacijskog društva DZS-a za potrebe ovog e-istraživanja. U slučaju neslaganja identifikacijskih podataka s podacima izvještajnih jedinica i/ili eventualnih primjedaba izvještajnih jedinica na utvrđene im industrijske lokalne jedinice, neposredno, telefonom ili internetskom poštom treba kontaktirati sa Službom statistike industrije, energije i informacijskog društva DZS-a. Kontaktni podaci dostupni su u internetskoj aplikaciji za IND-1/KPS/M na internetskim stranicama DZS-a.

Prema statističkoj terminologiji sve izvještajne jedinice e-istraživanja IND-1/KPS/M koje ulaze u obuhvat istraživanja jesu poduzeća (industrijska i neindustrijska), a njihovi dijelovi za koje su obvezne iskazati podatke jesu statističke jedinice koje nazivamo industrijskim lokalnim jedinicama industrijskih ili neindustrijskih poduzeća za potrebe ovog istraživanja.

Izvještajne jedinice daju podatke pojedinačno za svaku industrijsku lokalnu jedinicu u svom sastavu na e-obrascu IND-1/KPS/M (tablice 1. i 2.), za sve utvrđene lokalne (statističke) jedinice, a ako su obavljali još i djelatnost brodogradnje prema opisu NKD-a 2007. razreda 30.11, onda ispunjavaju još i tablicu 3. Dodatak godišnjem istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju (vidi upute u točki 1.3. poglavlja VII.B. ovih standarda).

7. Statističke jedinice istraživanja IND-1/KPS/M

• Općenito o vrstama statističkih jedinica¹²⁾

Poduzeće (*Enterprise*) je najmanja kombinacija pravnih jedinica ili jedinica obrtnika koja čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i usluga, ima određeni stupanj autonomije pri odlučivanju, posebno pri raspoređivanju vlastitih resursa. Poduzeće obavlja jednu ili više djelatnosti na jednoj ili više lokacija. Poduzeće može biti samo jedna pravna jedinica. Pojam poduzeće koristi se za pravne i fizičke osobe (obrtne).

Lokalna jedinica (*Local unit*) je poduzeće ili dio poduzeća (npr. radionica, tvornica, pogon, ured, rudnik) smješten na zemljopisno određenom mjestu. Na svakom od tih mjesta obavlja se neka ekonomska djelatnost u kojoj je zaposlena jedna ili više osoba (nekad samo dio radnoga vremena) za jedno te isto poduzeće.

Ako je neka osoba zaposlena na jednom ili više mjesta (npr. održavanje), lokalna jedinica je mjesto s kojeg se daju upute ili s kojeg se organizira rad. Za svaku lokalnu jedinicu potrebno je odrediti broj zaposlenih. Međutim, sve pravne jedinice ili obrtnici koje čine pravnu osnovu poduzeća ili jednog njegova dijela moraju imati barem jednu lokalnu jedinicu npr. registriran ured, čak i ako tamo nema nijednog zaposlenog. Lokalna jedinica može obavljati samo pomoćne djelatnosti.

Zemljopisno identificirano mjesto mora biti striktno opisano: dvije jedinice koje pripadaju istom poduzeću na različitim lokacijama (čak i unutar najmanje administrativne jedinice), smatraju se dvjema lokalnim jedinicama. Jedna lokalna jedinica može se protezati kroz nekoliko susjednih administrativnih područja, a u tom je slučaju, prema konvenciji, poštanska adresa odlučujuća.

• Statističke jedinice istraživanja IND-1/KPS/M

Statističke jedinice e-istraživanja IND-1/KPS/M jesu industrijske lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća. Pojam tako definiranih statističkih jedinica – industrijskih lokalnih jedinica koristi se za potrebe provedbe ovog e-istraživanja, a u drugim kontekstima može imati drugačije značenje. Usklađen je u najvećoj mjeri s EU-ovom definicijom statističkih jedinica.

¹²⁾ Statističke jedinice usklađene su s Uredbom EU-a o jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava EU-a (Uredba Vijeća (EEK) br. 696/93.). U cijelosti je preuzeta u Metodologiji za statističku primjenu NKD-a 2007. (NN, br. 102/07. i 123/08.).

Industrijska i neindustrijska poduzeća koja su se tijekom izvještajne godine bave industrijskom proizvodnjom u pravilu su izvještajne jedinice IND-1/KPS/M istraživanja. Njihove definicije ovdje se navode radi objašnjenja i razumijevanja statističkih pojmova koji se upotrebljavaju u ovom istraživanju.

Industrijska poduzeća jesu svi poslovni subjekti, tj. sva trgovačka društva i druge pravne ili fizičke osobe koji su, na temelju svoje glavne djelatnosti, razvrstani u neku od djelatnosti INDUSTRIJE (u SPR-u) i stvarno se tijekom izvještajne godine bave industrijskom proizvodnjom, prema definiciji INDUSTRIJE iz ovog e-istraživanja.

Neindustrijska poduzeća jesu svi poslovni subjekti, tj. sva trgovačka društva i druge pravne ili fizičke osobe koji na temelju svoje glavne djelatnosti nisu razvrstani u djelatnosti INDUSTRIJE (prema SPR-u), ali imaju dijelove koji se tijekom izvještajne godine bave industrijskom proizvodnjom (sekundarne djelatnosti), prema definiciji INDUSTRIJE iz ovog e-istraživanja.

Industrijske lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća, koja tijekom izvještajne godine obavljaju industrijsku proizvodnju, prema definiciji su **statističke jedinice** e-istraživanja IND-1/KPS/M. Izvještajne jedinice dužne su iskazati sve podatke u ovom e-istraživanju za sve industrijske lokalne jedinice koje su im utvrđene internim Adresarom IND-1/KPS/M za određenu izvještajnu godinu i već postavljene u internetskoj aplikaciji za prikupljanje podataka IND-1/KPS/M.

Utvrđene industrijske lokalne jedinice mogu biti statistička konstrukcija jer se mogu, ali i ne moraju podudarati s pravnom konstitucijom izvještajne jedinice. Njihove opsežnije definicije navode se u nastavku teksta, isključivo radi objašnjenja statističkih pojmova koji se u ovom istraživanju upotrebljavaju radi točnijeg iskazivanja podataka.

Industrijsku lokalnu jedinicu čini jedan dio ili više dijelova nekoga industrijskoga ili neindustrijskog poduzeća odnosno izvještajne jedinice, koji je obavljao jednu ili više industrijskih vrsta djelatnosti na području jedne ili više regija. Regija je, u IND-1/KPS/M istraživanju, definirana kao administrativno područje jedne županije. Drugim riječima, za njihovo utvrđivanje upotrebljavao se kriterij djelatnost/regija. Kriterij "industrijski" odnosi se na sve dijelove jednog poduzeća odnosno izvještajne jedinice koji se u izvještajnoj godini bave industrijskom djelatnosti na temelju glavne i/ili neke sporedne industrijske djelatnosti, a regionalni kriterij odnosi se na regionalni smještaj (lokaciju) toga industrijskog dijela ili više dijelova na području jedne ili više županija.

Svakome industrijskome ili neindustrijskom poduzeću odnosno izvještajnoj jedinici (poslovnom subjektu) koja ulazi u obuhvat ovog e-istraživanja prema navedenom kriteriju utvrđena je barem jedna industrijska lokalna jedinica, i to u slučajevima kada jedan dio ili više njegovih dijelova obavlja industrijsku djelatnost na teritoriju samo jedne županije ili ako uopće nema dijelova (sve u sjedištu). U drugim slučajevima utvrđene su dvije i više industrijskih lokalnih jedinica u Adresaru IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu i postavljeno u internetsku aplikaciju, tj. za svaku županiju po jednu, prema lokaciji na kojoj se djelatnost obavljala. Industrijske lokalne jedinice mogu biti dijelovi industrijskih ili neindustrijskih poduzeća.

Industrijske lokalne jedinice industrijskih poduzeća utvrđene su za jedan ili više dijelova industrijskih poduzeća odnosno izvještajnih jedinica kojima je glavna djelatnost industrija prema statističkim ili administrativnim izvorima (npr. SPR, Obrtni registar, statistička istraživanja industrije i drugo).

Industrijske lokalne jedinice neindustrijskih poduzeća utvrđene su na isti način, za jedan ili više dijelova neindustrijskih poduzeća odnosno izvještajnih jedinica kojima je glavna djelatnost izvan industrije, statističkim ili administrativnim izvorima (npr. SPR, Obrtni registar, statistička istraživanja industrije i drugo), ali imaju dijelove koji se bave industrijskom proizvodnjom na temelju njihovih sporednih djelatnosti (ili su pogrešno razvrstani).

Sve **statističke jedinice, industrijske lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća lokalne jedinice** izvještajnih jedinica za koje se iskazuju podaci u ovom e-istraživanju IND-1/KPS/M utvrđene internim Adresarom IND-1/KPS/M za tekuću izvještajnu godinu **već su postavljene u internetskoj aplikaciji** (pod nazivom „**lokalna jedinica**“ u aplikaciji **IND-1/KPS/M**), a utvrdila ih je Služba industrije, energije i informacijskog društva DZS-a za potrebe ovog e-istraživanja. U slučaju primjedaba izvještajnih jedinica na utvrđene industrijske lokalne jedinice, izvještajne jedinice neposredno kontaktiraju telefonom ili internetskom poštom s odgovornim osobama za kontakt u DZS-u (dostupno u internetskoj aplikaciji).

Treba naglasiti da je u većini slučajeva industrijskome ili neindustrijskom poduzeću odnosno izvještajnoj jedinici (poslovnom subjektu) **utvrđena samo jedna** industrijska lokalna jedinica. Iznimno, u slučajevima kada industrijska ili neindustrijska poduzeća imaju više industrijskih dijelova koji obavljaju industrijsku djelatnost na području nekoliko regija odnosno županija, utvrđeno im je više od jedne industrijske lokalne jedinice. Pritom su svi industrijski dijelovi istog poduzeća, smješteni na području jedne županije, grupirani u jednu regionalnu jedinicu – industrijsku lokalnu jedinicu tog poduzeća (industrijskog ili neindustrijskog).

Pri **utvrđivanju statističkih jedinica** za e-istraživanja IND-1/KPS/M **nisu uzeti u obzir** dijelovi (ili dio) industrijskih i neindustrijskih poduzeća odnosno izvještajnih jedinica koji su "fizički" izvan teritorija RH radi usklađivanja s konceptima i definicijama Kratkoročno-poslovnih statistika EU-a, tj. radi izbjegavanja dupliciteta podataka o industrijskoj proizvodnji na razini EU-a (teritorijalno načelo).

8. Nomenklatura industrijskih proizvoda – NIPUM 2018.

Za ispunjavanje podataka u e-istraživanju IND-1/KPS/M internetskoj aplikaciji DZS-a za tablicu 2. koristi se Nomenklaturu industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje industrije – NIPUM za određenu izvještajnu godinu. NIPUM 2018. sastavni je dio ovih statističkih standarda za e-istraživanje IND-1/KPS/M i nalazi se u Dodatku 1. ovih standarda.

Izvještajne jedinice dužne su za svaku industrijsku lokalnu jedinicu postavljenu u internetskoj aplikaciji DZS-a za e-istraživanje IND-1/KPS/M iskazati sljedeće podatke po proizvodima i mjernim jedinicama iz NIPUM-a i to o količinama gotove proizvodnje u izvještajnom mjesecu (stupac 6) i od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca (stupac 7) te o količinama zaliha vlastito proizvedenih proizvoda na kraju izvještajnog mjeseca (stupac 8) u internetskoj aplikaciji.

Općenito o novoj verziji NIPUM-a

Nova verzije NIPUM-a 2018. usklađena je sa strukturom i sadržajem Nomenklatura industrijskih proizvoda – NIP 2017. koja se koristi za prikupljanje izrađena podataka za godišnje PRODCOM istraživanje industrije. Glavni razlog ove promijene je usklađivanje prikupljana podataka između mjesečnog i godišnjeg istraživanja industrije radi lakšeg popunjavanja podataka o industrijskoj proizvodnji od strane odgovaratelja – izvještajnih jedinica, te osiguravanje lakše usporedivosti i kontrole podataka između ova dva istraživanja.

NIPUM 2018, isto kao i NIP, izvorno se temelji na strukturi i sadržaju PRODCOM Liste EU koja se koristi za prikupljanje podataka o industrijskoj proizvodnji svih država članica EU-a. Iako NIPUM 2018 u potpunosti sadrži i zadržava strukturu i sadržaj PRODCOM liste 2018 EU-a, proširen mu je obuhvat radi izrade hijerarhijski složene nomenklature, za potrebe prikupljanja mjesečne industrijske proizvodnje. Stoga NIPUM 2018, sustavno pokriva sve proizvode koji su rezultat djelatnosti NKD-a 2007. prema obuhvatu djelatnosti ovog istraživanja, tj. područja djelatnosti B – Rudarstvo i vađenje, C – Prerađivačka industrija, D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, odjeljak 35 (osim skupine 35.3), odnosno proizvode koji su rezultat obavljanja NKD-a 2007. razreda djelatnosti od 05.10 do 35.23. Isto kao i NIP također pokriva strukturu i sadržaj proizvoda KPD-u 2015. u kategorijama i potkategorijama proizvoda od 05.10.10 do 35.23.10, koji su dalje podijeljeni na proizvode i usluge PRODCOM Liste EU-a te sadržavaju **osam brojčanih oznaka sa sljedećom** strukturom:

XX.XX.YY.PP

Prve četiri brojčane oznake: XX.XX odnose se na strukturu NACE-a Rev. 2 (= NKD 2007.), prvih šest oznaka XX.XX.YY odnose se na strukturu CPA v. 2.1 (= KPD 2015.) jer je struktura prve četiri brojčane oznake preuzeta iz NACE-a Rev. 2 (= NKD 2007.), osim u iznimnim slučajevima, a posljednje dvije brojčane oznake, sedma i osma: PP jesu daljnja raščlamba proizvoda CPA v. 2.1 (= KPD 2015.) na detaljnije PRODCOM proizvode za PRODCOM istraživanje o industrijskoj proizvodnji EU-a.

Nacionalna verzija PRODCOM Lista – NIPUM 2018 isti kao i NIP sadržava osim proizvoda PRODCOM Liste koji su za izabrane proizvode potkategorija CPA v. 2.1 (= KPD 2015.) detaljnije raščlanjeni u PRODCOM proizvode, i sve ostale proizvode potkategorija CPA v. 2.1 (= KPD 2015.) iz područja djelatnosti B – Rudarstvo i C – Prerađivačka industrija koje hijerarhijski preuzima iz KPD-a, i D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija osim iz skupine 35.3, radi zadovoljavanja nacionalnih potreba. Iz

navedenih razloga struktura šifre proizvoda NIPUM-a 2018. (isto kao i NIP-a) sastoji se od **deset brojčanih oznaka**, a može se prikazati na sljedeći način:

XX.XX.YY.PP.NN

Za sve NIPUM 2018. proizvode **koje sadržavaju PRODCOM List** prvih osam brojčanih oznaka NIP-a: "XX.XX.YY.PP" identično je brojčanim oznakama PRODCOM Lista, a deveta i deseta brojčana oznaka: "NN" predstavljaju detaljniju nacionalnu razradu PRODCOM proizvoda. Ako razrade nema, onda je oznaka "00". Pravilo vrijedi za sve NIPUM 2018. proizvode koje pokriva PRODCOM Lista.

Za NIPUM proizvode koje **ne sadržava** PRODCOM Lista, u NIPUM-u 2018. dodaju se svi proizvodi i usluge prema KPD-u 2015. (= CPA v. 2.1) te se konzistentno stvara hijerarhijska struktura od **deset brojčanih oznaka** na sljedeći način:

XX.XX.YY.NN.00.

U ovoj konstrukciji NIPUM 2018. proizvoda na taj način je preuzeta je struktura NKD-2007. za prve četiri brojčane oznake "XX.XX", peta i šesta brojčana oznaka preuzete su iz kategorije i potkategorije proizvoda KPD-a 2015. "YY", dok nacionalna razrada šifara KPD-a 2015., označena s "**NN**", jest u sedmoj i osmoj brojčanoj oznaci, a deveta i deseta brojčana oznaka NIP-a jest u pravilu "00" iz čisto tehničkih razloga. Ako u NIPUM 2018. nije uvedena nacionalna razrada KPD-a 2015. zbog specifičnosti nacionalne proizvodnje, onda su sedma i osma brojčana oznaka također "00", što, drugim riječima, znači da je NIPUM 2018. proizvod identičan KPD-ovoj 2015. potkategoriji proizvoda (nema nacionalne raščlambe).

Sustavom vizualnog označavanja brojčanih oznaka NIPUM-a 2018. naglašena je povezanost NIPUM-a sa strukturom PRODCOM Lista ili KPD-a 2015 za proizvode koje ne sadržavaju PRODCOM List jer je NIPUM isto kao i NIP njihova izvedenica.

Za svaki proizvod u NIPUM-u 2018. određena je **jedna mjerna jedinica**, a samo **iznimno dvije jedinice** na temelju kojih izvještajna jedinica treba iskazati industrijsku proizvodnju svih svojih industrijskih lokalnih jedinica koje su na temelju Adresara IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu već postavljene u internetskoj aplikaciji. **Prva** mjerna jedinica preuzeta je iz PRODCOM Liste, dok je **druga** mjerna jedinica utvrđena samo onda kada se prvom mjernom jedinicom ne mogu udovoljiti svi zahtjevi kao npr. ponderacijskog sustava za obračun indeksa industrijske proizvodnje (neadekvatna mjerna jedinica). Mjerne jedinice koje su navedene u PRODCOM Listi za neki proizvod u NIPUM-u 2018. nisu podcrtane, dok su mjerne jedinice uvedene iz drugih razloga podcrtane. Sve mjerne jedinice u kojima treba prikazati podatke na razini NIPUM proizvoda također su već postavljene u internetskoj aplikaciji za prikupljanje IND-1/KPS/M podataka.

• Vizualno označavanje NIPUM-a u publikacijama

Šifra NIPUM-a 2018. iz prvog stupca (lijeva strana tablice) pod nazivom "Šifra proizvoda NIPUM-a 2018. u publikacijama" služi za vizualno označavanje i neposredno odražava stvarnu gore opisanu strukturu šifre NIPUM-a 2018., dok "Šifra proizvoda za upis u IND-1/KPS/M" iz zadnjeg stupca (desna strana tablice) predstavlja tehničku šifru koja se koristi za upisivanje proizvoda iz NIPUM-a 2018. u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M, i u pravilu je već postavljena u on-line aplikaciju IND-1/KPS/M iz baza podataka statistike industrije, a ako se radi o novim proizvodima, izvještajne jedinica ih upisuje sama izborom iz padajućeg izbornika NIPUM-a 2018 u samoj on-line aplikaciji (tehnika procedura u on-line aplikaciji biti će detaljno opisana u nastavku).

• Iskazivanje proizvodnje prema NIPUM -u

Sve nacionalne verzije NIPUM-a izrađene su kao hijerarhijska nomenklatura, stoga i verzija NIPUM-a 2018. i sljedeće verzije pokrivaju sve industrijske proizvode iz NKD-a 2007., područja djelatnosti B, C i D35 odnosno odjeljaka djelatnosti 05 do 35 (osim skupine 35.3), stoga nije vjerojatno da izvještajna jedinica za svoju industrijsku lokalnu jedinicu ne može iskazati/pronaći proizvode i/ili usluge prema NIPUM-u. Ako se pojavi takav problem, izvještajna jedinica treba, prije proizvoljnog izbora nekih šifara iz NIPUM-a ili neupisivanja šifre proizvoda u IND-1/KPS/M on-line aplikaciji, neposredno kontaktirati Službu statistike industrije, energije i informatičkog društva DZS-a.

•Usporedivost s prethodnom verzijom NIPUM 2009.

Prethodna verzija NIPUM 2009. koristila se za prikupljanje podataka o mjesečnoj industrijskoj proizvodnji počevši od siječnja 2009. sve do prosinca 2017. Izrađen na temelju NKD-a 2007. (prve četiri hijerarhijske razine odnosno djelatnosti) i KPD-a 2008. (peta i šesta razina proizvoda) uzimajući u obzir detaljne proizvode iz NIP-a 2008. koji su se koristili kao "najmanji građevni elementi" pri raščlambi KPD-a 2008. na proizvode NIPUM-a 2009. Detaljnija pojašnjenja o strukturi sadržaju verzije NIPUM 2009. dane su u okviru Statističkih standarda za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama, koji su objavljeni Narodnim novinama br. 11/09.

• Korespondentne tablice NIPUM 2018. ↔ NIPUM 2009.

Za primjenu nove verzije NIPUM 2018. izrađene su korespondentne tablice veza između obje nomenklature, prijašnje verzije NIPUM 2009. i nove verzije NIPUM 2018. i sastavni su dio ovih statističkih standarda za e-istraživanje IND-1/KPS/M te se nalaze u Dodatku 2.ovih standarda.

•Plan revizije (ili ažuriranja) NIPUM-a 2018.

Mora se naglasiti da je nacionalna verzija NIPUM-a 2018. identična PRODCOM listi 2018. u dijelu koji pokriva PRODCOM lista i nacionalnoj verziji NIP-a 2018, a sa NIP 2017. postoje korespondentne tablice veza.

Verzija NIPUM-a 2018. koja se nalazi u Dodatku 1. ovih statističkih standarda koristit će se za prikupljanje podataka za IND-1/KPS/M za 2018. U pravilu, manja ažuriranja NIPUM-a bit će svake godine u skladu s ažuriranjem PRODCOM Liste, dok će se ostali dijelovi statističkih standarda promijeniti samo u slučaju promjene propisa i metodologije za Kratkoročno-poslovne statistike EU-a, koje se ne očekuje prije 2023. (stupanjem na snagu FRIBS-a- nove Okvirne uredbe za integrirane poslovne statistike EU-a).

Ažurirane verzije NIPUM-a 2018. za sljedeće godine, počevši od verzije NIPUM-a 2019. koja će se ažurirati prema PRODCOM Listu 2019. za prikupljanje mjesečnih podataka o industrijskoj proizvodnji za 2019. (i nadalje jer se verzije referiraju na tekuću izvještajnu godinu) objavljuivat će se svake godine. Biti će objavljene kao Priloga 1. ovih statističkih standarda na internetskim stranicama DZS-a, u domeni "Klasifikacije i standardi", kao i Prilog 2. Korespondentne tablice veza. Obje će također biti postavljene u internetsku aplikaciju za prikupljanje mjesečnih podataka o industrijskoj proizvodnji.

Veće revizije NIPUM-a provest će se isključivo u okviru velike revizije sustava europskih statističkih klasifikacija djelatnosti i proizvoda (promijene strukture NACE ili CPA), koja se također ne očekuje prije 2023.

•Dostupnost NIPUM-a 2018.

Nomenklatura industrijskih proizvoda – NIPUM 2018. nalazi se u Dodatku 1. Statističkih standarda za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenima (IND-1/KPS/M) na internetskim stranicama DZS-a na adresi <http://www.dzs.hr/Hrv/Nomen/>.

Na istoj internetskoj adresi DZS-a nalaze se Korespondentne tablice veza NIPUM 2018. ↔ NIPUM 2009. u Dodatku 2. spomenutih Statističkih standarda.

IV. ORGANIZACIJA PROVEDBE IND-1/KPS/M ISTRAŽIVANJA

Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M) elektroničko je istraživanje. Provođa ga neposredno Državni zavod za statistiku (DZS).

Za prikupljanje podataka, DZS je razvio sustav elektroničkog prikupljanja podataka, izradom internetske aplikacije koja je postavljena na internetske stranice DZS-a, koja je dostupna s internetske stranice DZS-a <http://www.dzs.hr>, klikom na vodoravnu alatnu traku „Obrasci“, koja vodi na stranicu „Elektroničko prikupljanje podataka“, gdje se izabire klikom naslov „Statistička istraživanja industrije“, ili neposredno klikom na poveznicu: <http://www.dzs.hr/Hrv/system/questionnaires.htm>. Detaljno objašnjenje pristupa internetskoj aplikaciji e- istraživanja IND-1/KPS/M dano je u točki 3. poglavlja VII.A. ovih standarda.

1. Sudionici u provedbi i njihove obveze

Državni zavod za statistiku izrađuje metodologiju, nomenklaturu i upute za popunjavanje podataka, obrađuje podatke za Republiku Hrvatsku te kontinuirano osigurava stručnu pomoć izvještajnim jedinicama, sastavlja Adresar IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu, izrađuje, održava i poboljšava funkcionalnost internetske aplikacije, postavlja podatke izvještajnih jedinica iz svojih baza u internetsku aplikaciju početkom svake godine za novu izvještajnu godinu s podacima iz prethodne godine kako bi maksimalno olakšao izvještajnim jedinicama njihovo popunjavanje i skratio vrijeme potrebno za popunjavanje podataka u tablicama e-obrazaca IND-1/KPS/M i IND-1/KPS/M/30.11., računski i logički kontrolira podatke, analizira prve rezultate te objavljuje i diseminira rezultate istraživanja IND-1/KPS/M za svaki izvještajni mjesec, dostavlja podatke u Eurostat (Statistički ured Europske unije) u skladu sa spomenutom Uredbom o kratkoročno-poslovnim statistikama EU-a u predviđenim rokovima, te diseminira rezultate nacionalnim i međunarodnim korisnicima u skladu s Programom publiciranja DZS-a. Prema potrebi, o važnijim metodološkim teškoćama izravno razgovara s izvještajnom jedinicom i/ili neposredno obilazi izvještajne jedinice u njihovu sjedištu.

Izvještajne jedinice dužne su popuniti odgovarajuće podatke o industrijskoj proizvodnji za sve svoje industrijske lokalne jedinice koje su im utvrđene u Adresaru IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu, i postavljene u internetskoj aplikaciji, na temelju svojih skladišnih i knjigovodstvenih podloga, dok za dio podataka trebaju dati stručne ocjene i procjene u skladu s metodološkim uputama iz ovih statističkih standarda.

2. Metoda prikupljanja podataka za e-istraživanja IND-1/KPS/M

Za provedbu IND-1/KPS/M istraživanja koristi se izvještajna metoda. Za prikupljanje podataka za IND-1/KPS/M, DZS razvio je sustav elektroničkog prikupljanja podataka, izradom internetske aplikacije koja je postavljena na internetske stranice DZS-a na adresi: <http://www.dzs.hr/App/eUplitnik/default.aspx> i posebno kreirana za e-istraživanje IND-1/KPS/M. Pristup internetskoj aplikaciji omogućen je izvještajnim jedinicama sa spomenutih internetskih stranica DZS-a klikom na alatnu traku "Obrasci" gdje se preusmjeravaju na "Elektroničko prikupljanje podataka" te klikom na izbor "Statistička istraživanja industrije" koji izvještajnu jedinicu vodi na „**Prijavu**“ u sustav.

Kako bi se prijavile u elektronički sustav u internetskoj aplikaciji za IND-1/KPS/M, izvještajne jedinice dobivaju **lozinku** na temelju **korisničkog imena** (elektroničke pošte) **odgovorne osobe** za izvještajnu jedinicu, koje su prije toga dostavile DZS-u. Korisničko ime i lozinka automatski se stvara i dostavlja odgovornoj osobi putem elektroničke pošte.

Izvještajne jedinice kojima je dodijeljeno korisničko ime i lozinka izravno od DZS-a pristupaju internetskoj on-line aplikaciji IND-1/KPS/M nakon prijave u sustav, a ako nemaju ili imaju problema s prijavom mogu kontaktirati sa Službom industrije, energije i informacijskog društva putem elektroničke pošte: industrija@dzs.hr.

Nove izvještajne jedinice, koje pristupaju elektroničkom sustavu prvi put, trebaju prethodno dostaviti adresu elektroničke pošte odgovorne osobe za svoju izvještajnu jedinicu/industrijsku lokalnu jedinicu i zatražiti dodjelu korisničkog imena i lozinke izravno od Službe industrije, energije i informacijskog društva, putem spomenute elektroničke pošte.

Nakon prijave u elektronički sustav prikupljanja podataka za "Statistička istraživanja industrije" izvještajna jedinica izabire klikom aplikaciju za "IND-1/KPS/M" (lijeva alatna traka) pod "Obrasci" kada joj se otvara e-obrazac IND-1/KPS/M i pristupa iskazivanju podataka prema zaglavlju **tablice 1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C, D (osim skupine djelatnosti 35.3)**, i nakon iskazivanja svih traženih podataka za tablicu 1., upisuju se traženi podaci u **tablicu 2. Gotova proizvodnja, zalihe i prodaja gotovih proizvoda u količinama**, odnosno podaci o ostvarenoj industrijskoj proizvodnji u izvještajnom mjesecu prema proizvodima NIPUM-a, koji su u pravilu već postavljeni u internetskoj aplikaciji (ako nema promijene u asortimanu proizvodnje od prethodnog mjeseca na razini iste statističke jedinice). Iznimno, izvještajne jedinice, koje obavljaju djelatnost brodogradnje,

popunjavaju još i podatke za brodogradnju u tablici 3. **Dodatak godišnjem istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju.**

Nakon popunjavanja svih podataka u tablicama 1. i 2. izvještajna jedinica, klikom na tipku "Pošalji", dostavlja podatke DZS-u na daljnju obradu. Izvještajna jedinica ima opciju "**Spremi**", ako želi nastaviti s popunjavanjem obrazaca poslije, a može koristiti i opciju "**Ispiši**", ako želi imati papirnati oblik. Važno je napomenuti da je samo klikom na opciju "Pošalji" izvještajna jedinica izvršila svoju obvezu dostave podataka u DZS.

Izvještajna jedinica, nakon klika na naredbu "Pošalji", dobiva elektroničkom poštom prijepis popunjenih podataka u IND-1/KPS/M za izvještajni mjesec, sustavu elektroničkog prikupljanja, koji joj služi za arhivu, i eventualnog zahtjeva za naknadne korekcije koje sama uoči, ili koje na temelju DZS-ove provjere podataka zahtijevaju ispravak.

Napominjemo da je **iskazivanje podataka putem internetske aplikacije** na e-obrascu IND-1/KPS/M (tablice 1. i 2.) i gdje je to utvrđeno u tablici 3. za brodogradnju, **obvezatno** za sve izvještajne jedinice, osim u slučaju ako izvještajne jedinice ne raspolažu tehničkim mogućnostima za korištenje interneta, kada su dužne na vrijeme i službenim dopisom obavijestiti Službu industrije, energije i informacijskog društva DZS-a te na vrijeme dogovoriti alternativni način dostave podataka.

V. DISEMINACIJA IND-1/KPS/M REZULTATA

1. Nacionalna diseminacija

Pokazatelji prikupljeni i obrađeni na temelju istraživanja IND-1/KPS/M-a disimiliraju se samo na RH razinu i to u pravilu na razini odjeljaka NKD-a 2007., izabrani indeksi i na razini skupina i razreda NKD-a 2007., a podaci o industrijskoj proizvodnji u količinama i fizičkim mjernim jedinicama i na razini pojedinačnih proizvoda iz NIPUM-a 2018.

Rezultati IND-1/KPS/M-a objavljuju se mjesečnom priopćenju DZS-a br. 2.1.3., pod nazivom: Indeks obujma industrijske proizvodnje te indeksi zaliha, zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji, u kojoj su dani izvorni, kalendarski i sezonski prilagođeni indeksi obujma industrijske proizvodnje te trend, Indeksi zaliha gotovih industrijskih proizvoda, izvorni podaci iz tablice 2., te Indeksi zaposlenih osoba i indeks proizvodnost rada u industriji, izvorni indeksi iz tablice 1. e-obrasca IND-1/KPS/M.

Prve rezultate istraživanja IND-1/KPS/M, osim u priopćenjima, možete naći na internetskim stranicama DZS-a na adresi: <http://www.dzs.hr/hrv/priopcenja/>, a za indeks obujma industrijske proizvodnje i na on-line bazi kratkoročnih poslovnih statistika, područje INDUSTRIJA (u nastavku opširnije), i PC-Axis bazi podataka, pod Industrija, obje dostupne na internetskim stranicama DZS-a.

Priopćenje br. 2.1.3./2018. objavljuje oko 29. u mjesecu u 11 sati za indekse iz prethodnoga izvještajnog mjeseca. Točni datumi navedeni su u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2018. i narednih godina, koji se može naći, osim u tiskanom obliku, i na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr.

Detaljna obrada IND-1/KPS/M istraživanja o industrijskoj proizvodnji za izvještajnu godinu redovito se publicira najmanje jedanput godišnje u Statističkom izvješću pod nazivom **Industrijska proizvodnja – detaljni kratkoročni pokazatelji**, a izabrani podaci i u drugim publikacijama DZS-a: Statističkim informacijama, Hrvatska u brojkama, Statističkom ljetopisu DZS-a i eventualno u nekim posebnim analitičkim publikacijama¹³⁾.

Osim navedenih nacionalnih publikacija, podaci iz IND-1/KPS/M istraživanja diseminiraju se redovito u Eurostat, u formatu, obliku i rokovima predviđenim Uredbom o kratkoročno-poslovnim statistikama EU-a.

Desezonirane serije indeksa obujma industrijske proizvodnje

Državni zavod za statistiku do kraja 2015. primjenjivao je metodu TRAMO-SEATS u programskom paketu Demetra (verzija 2.2.), a od siječnja 2016. promijenio je paket i metodu sezonske prilagodbe vremenskih

¹³⁾ U okviru serije Studije i analize izdana je publikacija – Kratkoročni pokazatelji industrije, br. 85., Zagreb, 1999., DZS. Ažurirana verziju ove publikacije je u pripremi i objavit će se okviru serije Studije i analize u 2009./2010.

serija indeksa industrijske proizvodnje i drugih kratkoročnih pokazatelja te se započela primjenjivati nova metoda X13 ARIMA u novome programskom paketu JDemetra+ (verzija 2.0.0. ili novije verzije nakon što budu službeno dostupne). Promjena programskog paketa metode sezone prilagodbe vremenskih serija indeksa uzrokovala je promjene kod već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih vrijednosti i pripadajućih stopa promjena na cijelim vremenskim serijama.

Dodatne informacije potražite u priopćenju za javnost u povodu uvođenja novog načina sezone prilagodbe vremenskih serija Državnog zavoda za statistiku koje je objavljeno na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr.

Baza kratkoročnih poslovnih statistika

Na internetskim stranicama DZS-a dostupna je on-line aplikacija „Baza kratkoročnih poslovnih statistika“ ili „Baza STS“ (*Short-Term Business Statistics*) na koju se neposredno pristupa linkom: <https://stsbaza.dzs.hr/>

Baza STS je relacijska on-line baza konsolidiranih podataka o indeksima iz područja kratkoročnih poslovnih statistika (Industrija, Građevinarstvo, Trgovina na malo i Uslužne djelatnosti). Svi indeksi spremljeni u STS bazi mogu se pregledavati u tabličnom obliku i u obliku grafa, preko funkcionalnosti pretraživanja i kroz unaprijed pripremljene izvještaje. Do svih dostupnih funkcionalnosti može se doći preko izbornika na lijevoj strani ekrana

Trenutno STS baza sadrži u području INDUSTRIJA vremenske serije mjesečnih podataka za indeks obujma industrijske proizvodnje, počevši od siječnja 1998 do zadnjeg raspoloživog mjeseca, u izvornom, kalendarski prilagođenom i desezoniranom obliku, kao i trend indeksi, na baznoj godini 2015., a mogu se izabrati i indeksi na baznoj godini 2010., te izvorni indeksi na prosjek prethodne godine i kumulativ. Na istoj bazi, u području INDUSTRIJA dostupni su i drugi pokazatelji kratkoročnih-poslovnih statistika industrije: indeksi prometa industrije, indeksi proizvođačkih cijena industrije, indeksi sata rada u industriji, indeksi zaposlenih u industriji i indeksi plaća u industriji koji su neophodni za cjelovite analize kratkoročnih kretanja u sektoru industrije.

2. Diseminacija u Eurostat

Indeksi industrijske proizvodnje za Republiku Hrvatsku diseminiraju se redovito Eurostatu (Statističkom uredu EU-a) u mjesečnoj dinamici počevši od 2005. u formatu, obliku i rokovima predviđenim Uredbom o kratkoročno-poslovnim statistikama EU-a. Eurostat objavljuje na svojim internetskim stranicama <http://ec.europa.eu/eurostat/euroindicators>, za Glavne europske ekonomske pokazatelje (tzv. GEEP) prikazane na stalnoj baznoj godini 2015. = 100, čime se omogućuje neposredna usporedba kretanja industrijske proizvodnje između država članica. Indeks obujma industrijske proizvodnje Republike Hrvatske potpuno je usklađen s europskim standardima.

Indeksi industrijske proizvodnje za Republiku Hrvatsku također se diseminira i drugim međunarodnim statističkim institucijama i organizacijama kao što su UN, FAO, OECD i druge, u standardnom se obliku i na internetskim stranicama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) na adresi: <http://dsbb.imf.org/>, jer je RH prihvatila standard DSBB (*Special Data Dissemination Standard*) MMF-a.

VI. METAPODACI I KVALITETA

Po uzoru na Europski statistički sustav, DZS je razvio model Potpunog upravljanja kvalitetom, koji se temelji na Kodeksu prakse europske statistike. Riječ je o modelu koji je potpuno prilagođen statističkim potrebama jer se sustavno unapređivanje kvalitete statističkih procesa, krajnjih rezultata odnosno proizvoda te pružanje usluga uvelike razlikuju od standardnog praćenja kvalitete proizvoda i usluga profitno orijentiranih poslovnih subjekata na tržištu. Kvaliteta je u statističkom smislu usmjerena na oblikovanje statističkih proizvoda i usluga s obilježjima koja će omogućiti i olakšati uspješno planiranje i vođenje gospodarske politike.

U tom cilju Državni zavod za statistiku izradio je bazu kvalitete koja sadržava podatke za izvješćivanje prema strukturi ESMS-a (korisnički orijentiranog izvještaja o kvaliteti) ili ESQRS-a (proizvođački

orijentiranog izvještaja o kvaliteti), odnosno automatski stvara standardne izvještaje o kvaliteti, uzimajući u obzir sve pokazatelje kvalitete, a pripremio je Priručnik za izračun pokazatelja kvalitete.

1. Nacionalni izvještaji o kvaliteti za STS pokazatelje industrije

Izvještaji o kvaliteti za STS pokazatelje industrije koji su rezultat IND-1/KPS/M istraživanja: indeks obujma industrijske proizvodnje, indeks zaposlenih osoba u industriji i indeks proizvodnosti rada izrađuju se prema strukturi standardnog predloška ESMS-a (korisnički orijentiranog izvještaja o kvaliteti) i na razini statističkog istraživanja, a detaljne informacije o kvaliteti statističkih proizvoda dostupne su na internetskim stranicama DZS-a, u domeni „Kvaliteta“, na adresi

http://www.dzs.hr/Hrv/international/Quality_Report/Quality_Report_Pages/Quality_Report_Bullet_3.htm

Standardnim izvještajima o kvaliteti za IND-1/KPS/M istraživanja pristupa se klikom na „Izvještaji o kvaliteti prema statističkim istraživanjima“ putem gore navedene poveznice. Osim standardnog izvještaja o kvaliteti, odabran skup pokazatelja kvalitete integralni je dio svih publikacija koje sadržavaju STS pokazatelja EU-a uključujući nacionalne - indeksa obujma industrijske proizvodnje, indeks zaposlenih osoba u industriji i indeks proizvodnosti rada u okviru metodoloških objašnjenja, npr. u priopćenjima, statističkim izvješćima, ljetopisu i slično.

2. Izvještaji o kvaliteti Eurostata za STS pokazatelje

Državni zavod za statistiku dostavlja redovito sve STS pokazatelje u Statistički ured Europske unije–Eurostat kojima pripada i indekse obujma industrijske proizvodnje, gdje svi nacionalni podaci prolaze validacijski program EU-a, i prema STS kriterijima kvalitete Eurostata već dugi niz godina indeks obujma industrijske proizvodnje ocijenjen je kvalitetnim i potpuno usklađenim s propisima za STS statistike EU-a.

Svake godine DZS ima obvezu popuniti izvještaje o kvaliteti samo za - indeks obujma industrijske proizvodnje - prema predlošku koji je propisala STS jedinica Eurostata neposredno u internetskoj aplikaciji MH (*National Reference Metadata Handler*), a izvještaji o kvaliteti svih država članica EU-a u ESMS formatu dostupni su na internetskim stranicama Eurostata pod nazivom: *Short-term business statistics (sts)*, a u dodatku samo za indeks industrije: „*Production in industry (sts ind_prod)*“, na adresi https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/sts_esms.htm#annex ili neposredno na indeks proizvodnje: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/sts_esms_an1.htm.

VII. UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU IND-1/KPS/M

A. OPĆE I TEHNIČKE UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA PUTEM INTERNETSKE APLIKACIJE

1. Tko je dužan dostaviti podatke i kako

Podatke za e-istraživanje IND-1/KPS/M za svaki izvještajni mjesec tijekom godine dužne su dostaviti sve izvještajne jedinice koje su utvrđene internetskim Adresarom IND-1/KPS/M i već su postavljene u IND-1/KPS/M internetskoj aplikaciji elektroničkog prikupljanja podataka. Izvještajne jedinice ispunjavaju podatke na elektroničkom obrascu IND-1/KPS/M i po potrebi e-obrascu za brodogradnju IND-1/KPS/M/30.11 te dostavljaju popunjene e-obrasce koristeći **sustav elektroničkog prikupljanja podataka** na internetskim stranicama DZS-a, klikom na Obrasci, Statistička istraživanja industrije, na adresi: <http://www.dzs.hr/App/eUpitnik/default.aspx>.

Izvještajne jedinice ispunjavaju podatke za sve utvrđene industrijske lokalne jedinice na temelju skladišnih i knjigovodstvenih evidencija, a iznimno ako ne raspolažu evidencijama, dužne su ih ispuniti na temelju ocjena i procjene stručnjaka.

2. Rokovi dostave podataka

Podaci za IND-1/KPS/M za tekuću izvještenu godinu iskazuju se svakog mjeseca za podatke iz prethodnoga (izvještajnog) mjeseca. Za svaku izvještajnu godinu okvirni rokovi mjesečnog prikupljanja podataka za e-istraživanje IND-1/KPS/M utvrđeni su Godišnjim provedbenim planom DZS-a (GPP), a ako GPP za izvještajnu godinu nije donesen samostalno utvrđuje DZS na temelju Zakona o službenoj statistici.

Rokovi prikupljanja podataka također su vidljivi za svaki izvještajni mjesec u internetskoj aplikaciji IND-1/KPS/M nakon prijave u sustav elektroničkog prikupljanja podataka.

U pravilu, prikupljanje podataka za IND-1/KPS/M za 2018. korištenjem internetske aplikacije kreće se periodu **od 1. do 14. u mjesecu za prethodni (izvještajni) mjesec**, a točni datumi po mjesecima dostupni su u izborniku internetske aplikacije pod naslovom „**Rokovi prikupljanja**“.

Korištenje internetske aplikacije DZS-a za popunjavanje i slanje podataka na e-obrascu IND-1/KPS/M za obje tablice 1. i 2. i eventualno tablice 3. za brodogradnju (prije papirnati obrazac IND-1/KPS/M /30.11 za izvještajnu jedinicu je **obvezatno**.

3. Opće upute za pristup, iskazivanje i slanje podataka u internetskoj aplikaciji

Za iskazivanje podataka u e-istraživanju IND-1/KPS/M, DZS je izradio elektronički on-line obrazac IND-1/KPS/M koji sadrži dvije obvezne tablice 1. i 2. i tablicu 3. samo za lokalne jedinice koje se bave brodogradnjom (NKD 2007. razreda djelatnosti 30.11).

Elektronički sustav prikupljanja podataka za popunjavanje e-obrazaca IND-1/KPS/M i IND-1/KPS/M/30.11 vodi izvještajne jedinice kroz internetsku aplikaciju od prijave u aplikaciju do ispunjavanja obrasca i slanja. Detaljne upute za prijavu, popunjavanje oba e-obrasca, i slanje podataka u DZS dajemo u nastavku ovih statističkih standarda.

Prijava u sustav elektroničkog prikupljanja podataka. Za **prijavu** u elektronički sustav prikupljanja podataka u internetskoj aplikaciji za IND-1/KPS/M izvještajne jedinice **dobivaju lozinku na temelju korisničkog imena** (elektroničke pošte) odgovorne osobe za izvještajnu jedinicu, koje su prije toga dostavile DZS-u. Korisničko ime i lozinka automatski se stvara i dostavlja odgovornoj osobi putem elektroničke pošte.

Dodjela korisničkog imena i lozinke. Za prijavu u internetsku aplikaciju izvještajne jedinice koriste se dodijeljenim korisničkim imenom i lozinkom. Nakon prijave u sustav izabiru na desnom izborniku IND-1/KPS/M i klikom na "**Obrasci**".

Izvještajne jedinice koje redovito iskazuju podatke na e-obrascu IND-1/KPS/M **koriste se već dodijeljenim korisničkim imenom i lozinkom** u tekućoj izvještajnoj godini i svim sljedećim izvještajnim godinama. Novim izvještajnim jedinicama, prema Adresaru statističkih jedinica IND-1/KPS/M u izvještajnom mjesecu/godini **dodjeljuje se lozinka** na temelju korisničkog imena elektroničke pošte odgovorne osobe za izvještajnu jedinicu iz evidencija DZS-a i na temelju osobnih kontakata s izvještajnim jedinicama.

Ako dodijeljena **odgovorna osoba** za izvještajnu jedinicu nije odgovarajuća, izvještajna jedinica dužna je dostaviti ispravnu osobu za kontakt Službi statistike industrije, energije i informatičkog društva DZS-a elektroničkom poštom ili neposredno osobama za kontakt službe (vidi osobe za kontakt DZS-a pod "Informacije"). Odgovorna osoba izvještajne jedinice koja ima pristup sustavu putem korisničkog imena i lozinke može sama promijeniti kontaktne podatke za izvještajnu jedinicu (osim identifikacijskih).

Odabir aplikacije "IND-1/KPS/M". Nakon prijave u elektronički sustav prikupljanja podataka za "Statistička istraživanja industrije" izvještajna jedinica izabire klikom aplikaciju za "**IND-1/KPS/M**" (lijeva alatna traka) i zatim klikom na "**Obrasci**" otvara se e-obrazac IND-1/KPS/M i pristupa iskazivanju podataka klikom na naslov ZAPOSLENOST i PROIZVODNJA. Prvo se otvara tablica za upis skupa podataka za **ZAPOSLENOST** gdje se pod naslovom **1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C, D (osim skupine djelatnosti 35.3)** podaci iskazuju prema zaglavlju tablice 1., a nakon iskazivanja svih podataka za tablicu 1., pristupa se iskazivanju skupa podataka za **PROIZVODNJA** gdje u tablici **2. Gotova proizvodnja, zalihe i prodaja gotovih proizvoda u količinama** izvještajna jedinica upisuje podatke za industrijske lokalne jedinice o industrijskoj proizvodnji na razini pojedinačnih proizvoda iz NIPUM 2018. prema zaglavlju tablice. Iznimno, ako se izvještajna jedinica bavi brodogradnjom prema definiciji NKD 2007. razreda djelatnosti 30.11 pristupa se iskazivanju za PROIZVODNJA (BRODOGRADNJA) gdje u tablici **3. Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju** iskazuje podatke o brodogradnji na razini pojedinačnih proizvoda iz NIPUM 2018. prema zaglavlju tablice (pojašnjenja u nastavku).

Način iskazivanja podataka izvještajnih jedinica. Sve podatke u **IND-1/KPS/M** istraživanju za izvještajni mjesec prikazuju se na razini statističkih jedinica - **industrijskih lokalnih jedinica** koje su im utvrđene **Adresarom IND-1/KPS/M** za izvještajnu godinu, a ne na razini izvještajne jedinice. Iznimno, u slučajevima kada neka izvještajna jedinica ima utvrđenu samo jednu industrijsku lokalnu jedinicu koja se bavila industrijskom proizvodnjom i na jednoj lokaciji (županiji) podaci se prikazuju *de facto* na razini izvještajne jedinice jer neindustrijske lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih izvještajnih jedinica nisu predmet e-istraživanja IND-1/KPS/M.

Identifikacijski podaci izvještajne jedinice i redoslijed upisivanja podataka. Podaci se popunjavaju slijedom internetske aplikacije. Sve industrijske lokalne jedinice za koje izvještajna jedinica treba iskazati podatke vidljive su internetskoj aplikaciji IND-1/KPS/M. Identifikacijski podaci o statističkim jedinicama - **industrijskim lokalnim jedinicama** izvještajne jedinice **već su postavljeni u aplikaciji** iz baze **Adresara IND-1/KPS/M** za izvještajnu godinu.

Ako izvještajna jedinica smatra da statističke jedinice - industrijske lokalne jedinice nisu dobro utvrđene bez obzira na razloge ili ima bilo koju primjedbu na identifikacijska obilježja u aplikaciji, ili na status jedinice (nije aktivna, u stečaju i slično) treba neposredno kontaktirati odgovornu službu DZS-a elektroničkom poštom: industrija@dzs.hr.

- **Postupak iskazivanja podataka na e-obrascu IND-1/KPS/M**

E-obrascom **IND-1/KPS/M** mjesečno se iskazuju podaci u pravilu za dvije skupine podataka koje su postavljene u internetsku aplikaciju i to pod nazivom (desna strana panela): **ZAPOSLENOST** i **PROIZVODNJA**. Iznimno, ako se izvještajna jedinica bavi brodogradnjom prema definiciji NKD 2007. razreda djelatnosti 30.11 iskazuje podatke i za treću skupinu podataka koja je postavljena u internetsku aplikaciju **PROIZVODNJA (BRODOGRADNJA)**.

Za skup podataka pod naslovom **ZAPOSLENOST** iskazuju se podaci u Tablici 1. o broju zaposlenih osoba sa stanjem posljednjeg dana u izvještajnome mjesecu, prema ponuđenom rasporedu, ukupno za izvještajnu jedinicu (zbrojeno za **INDUSTRIJU** i **NEINDUSTRIJU**), o zaposlenim osobama u **INDUSTRIJI** te po industrijskim skupinama djelatnosti NKD-a 2007. i za **NEINDUSTRIJU** ukupno u skladu s konceptima i definicijama ovog e-istraživanja.

Za skup podataka pod naslovom **PROIZVODNJA** prikupljaju se podaci o ukupnim količinama proizvedenih gotovih proizvoda u tekućemu izvještajnome mjesecu i od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca (kumulativ) te o stanju zaliha gotovih proizvoda na kraju izvještajnog mjeseca iskazuju se na detaljnoj razini proizvoda i njihovih mjernih jedinica prema NIPUM-u 2018.

Radi lakšeg iskazivanja podataka u tablicama 1. i 2 e-obrasca IND-1/KPS/M raspored podataka za tražena obilježja u obje tablice već je postavljene u internetskoj aplikaciji. Za **ZAPOSLENOST** u tablici **1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C, D (osim skupine djelatnosti 353)** postavljeni su podaci po skupinama djelatnosti po NKD-u 2007 prema iskazanim podacima industrijske lokalne jedinice iz prethodnog izvještajnog mjeseca (ako se radi o novoj industrijskoj lokalnoj jedinici upisuje ih izborom skupina iz same aplikacije klikom na „Dodaj“).

Na isti način za **PROIZVODNJA** u tablici **2. Gotova proizvodnja, zalihe i prodaja gotovih proizvoda u količinama** postavljeni su u aplikaciji šifre i nazivi proizvoda te njihove mjerne jedinice po NIPIM 2018. prema iskazanim podacima industrijske lokalne jedinice iz prethodnog izvještajnog mjeseca. Proizvodi iz NIPUM-a koji su „novi“ u izvještajnom mjesecu s aspekta industrijske lokalne jedinice (jer nije iskazana proizvodnja u prethodnom mjesecu) ili za njih postoji nova šifra u NIPUM-u u prvom mjesecu izvještajne godine nisu postavljene, ali se mogu izabrati neposredno u aplikaciji IND-1/KPS/M zajedno s mjernom jedinicom klikom na „Dodaj proizvod“ (ne upisuju se ručno). Proizvodi se također mogu izbaciti – ako ih industrijska lokalna jedinice više ne proizvodi mogu izbaciti, ali samo u prvom mjesecu, jer se u protivnom „ostavlja“ kumulativ.

Slično tablici 2., za **PROIZVODNJA (BRODOGRADNJA)** u tablici **3. Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju** postavljeni su u aplikaciji šifre i nazivi proizvoda brodogradnje te

njihove mjerne jedinice po NIPIM 2018. (detaljne metodološke upute u točki 1.3. poglavlja VII.B. ovih standarda).

Redosljed iskazivanja podataka u tablicama 1.- 3. e-obrasca IND-1/KPS/M internetske aplikacije nije zadan, tako da svaka izvještajna jedinica prilagođava redosljed popunjavanja podataka po tablicama svojim potrebama tijekom utvrđenih rokova za popunjavanje mjesečnih podataka,. Te ih može mijenjati, nadopunjavati, spremati, ispisivati sve dok ih ne pošalje u DZS.

4. Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja šifara u tablicama e-obrasca IND-1/KPS/M internetske aplikacije

• ZAPOSLENOST, tablica 1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C, D (osim skupine djelatnosti 35.3)

Za postupak uređivanja, dodavanja i brisanja šifara u tablici 1. e-obrasca IND-1/KPS/M vrijede isti postupci kao i za tablice 2.i 3. gdje se podaci iskazuju na razini NIPUM-a e-obrasca IND-1/KPS/M. U tablicama 2.i 3. podaci se iskazuju na razini šifra proizvoda NIPUM-a, dok se u tablici 1. podaci iskazuju u zadnjem i jedinom stupcu tablice o broju zaposlenih osoba za INDUSTRIJA prema skupinama NKD-a 2007. i za NEINDUSTRIJA ukupno, dok se ostala obilježja UKUPNO izvještajna jedinica i INDUSTRIJA ukupno dobivaju automatskim zbrojem u aplikaciji (nije ih moguće upisati).

Uređivanje odnosno mijenjanje podataka u stupcu za upis podataka o broju zaposlenih osoba za INDUSTRIJA prema skupinama NKD-a 2007. i za NEINDUSTRIJA ukupno je moguće u savskom trenutku tijekom unosa podataka, ili podataka koje je izvještajna jedinica spremila, ali nije dostavila klikom na „Pošalji“ u DZS. Ako izvještajna jedinica nema zaposlene u nekom mjesecu na skupini koja je već upisana u aplikaciji jer je promijenila asortiman proizvoda ili nema zaposlene u NEINDUSTRIJE, **obavezno upisuje 0** jer u protivnom neće moći spremati niti poslati podatke u DZS (tehnički razlozi).

Za dodavanje novih skupina NKD-a 2007. u aplikaciji tablice 1. klikne se na „Dodaj“ ispod tablice 1. kada se klikom na strelicu u prvom praznom retku tablice 1. otvara padajući izbornik svih industrijskih skupina djelatnosti NKD-a 2007., a izvještajna jedinica izabere odgovarajuću šifru, i upisuje podatke za istu u predviđen stupac tablice.

Brisanje odnosno izbacivanje cijelog reda o zaposlenima za skupine djelatnosti NKD-a 2007. u aplikaciji tablice 1. nije moguće. Ako na nekoj od već upisanih šifara skupina djelatnosti NKD-a 2007. nema podataka o zaposlenima u nekom izvještajnom mjesecu, ta se skupina ne izbacuje već se upisuje **0** (nula) u stupac predviđen za upis podataka (radi tehničkog rješenja u aplikaciji), isto vrijedi i zaposlene u NEINDUSTRIJI.

• PROIZVODNJA, tablica 2. Gotova proizvodnja, zalihe i prodaja gotovih proizvoda u količinama

Uređivanje podataka u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M je potrebno ako izvještajna jedinica treba promijeniti upisane šifre proizvoda NIPUM-a, upisati podatke o proizvodnji za izvještajni mjesec, ili izmijeniti već upisane (a ne poslane) podatke u **tablici 2.** Postupak uređivanja je slijedeći: u stupcu "**Uredi**", izvještajna jedinica klikom na ikonu u istom retku u kojem se nalazi šifra proizvoda NIPUM-a, otključava polja u kojima može upisati/izmijeniti sve podatke u tom retku. Postupak uređivanja je moguć dokle god se podaci ne pošalju u DZS klikom na opciju "**Pošalji**", tj. ako se podaci upisuju prvi puta, ili je prethodno izvještajna jedinica **spremila** podatke korištenjem opcije "**Spremi**".

Dodavanje novih šifara proizvoda NIPUM-a (kojih nema u aplikaciji), jer je riječ o novoj industrijskoj lokalnoj jedinici neke izvještaje jedinice za koje ne postoje podaci u DZS bazama za prethodni mjesec ili je neka izvještajna jedinica započela s proizvodnjom novih proizvoda i promijenila asortiman, izvještajna jedinica sama dodaje nove proizvode NIPUM-a, klikom na opciju "**Dodaj proizvod**" ispod tablice 2., kada se u internetskoj aplikaciji otvara "prozor" s ponuđenim šiframa i nazivima NIPUM-a i njihovim mjernim jedinicama (padajući izbornik) te izvještajna jedinica izabire klikom na odgovarajuću šifru i mjernu jedinicu, koja se automatski prenosi u tablicu 2. Postupak se ponavlja dokle god se ne dodaju svi proizvodi NIPUM-a za koje izvještajna jedinica treba iskazati podatke u tablici 2. u skladu s njihovoj ostvorenoj proizvodnji u izvještajnom mjesecu. Pri izboru šifara i naziva proizvoda NIPUM-a izvještajna jedinica ima mogućnost pretraživanja proizvoda i po **ključnoj riječi** (npr. tekstil, brodovi, drvo, prerada i slično).

Ako izvještajne jedinice **ne mogu pronaći odgovarajuće** šifre i nazive proizvoda/usluga NIPUM-a ili mjerne jedinice u padajućem izborniku aplikacije IND-1/KPS/M ili nije sigurna da je izabrala odgovarajuću šifru, izvještajna jedinica kontaktira odgovornu službu DZS-a elektroničkom poštom ili telefonom kako bi dogovorila ispravnu NIPUM šifru proizvoda/usluga prema svome proizvodnom asortimanu. Kontaktni podaci odgovornih osoba DZS-a vidljivi su u internetskoj aplikaciji izborom naslova "informacije" (lijevi izbornik aplikacije). Izvještajna jedinica također može u polju predviđenom za komentare pod naslovom "**Okvir za komentare**" upisati o kakvim je proizvodima/ uslugama riječ tj. specificirati ih detaljnije. Na temelju komentara u e-obrascu, odgovorni referent za izvještajnu jedinicu DZS-a kontaktirat će osobu koja je ispunila e-obrazac IND-1/KPS/M i dogovoriti šifru odnosno naziv proizvoda/usluga prema NIPUM-u.

Izbacivanje šifara proizvoda NIPUM-a iz tablice 2. moguće je samo u prvom mjesecu izvještajne godine (podaci za siječanj izvještajne godine). Ako se iskaže proizvodnja za neku od šifara proizvoda NIPUM-a u siječnju izvještajne godine za neku industrijsku lokalnu jedinicu, izbacivanje šifre proizvod NIPUM-a u narednim mjesecima izvještajne godine nije moguća, jer se prema metodologiji ovog istraživanja podaci moraju iskazati barem za „kumulativ“ (podaci od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca). Iznimka od ovog pravila je moguća, samo ako su podaci o proizvodnji za neku od šifara proizvoda NIPUM-a iskazani pogreškom izvještajne jedinice (jer zapravo nije bilo proizvodnje).

Izvještajne jedinice izbacuju upisanu šifru proizvod NIPUM-a iz tablice 2. internetske aplikacije, ako neke od prepisanih/postavljenih šifra proizvoda NIPUM-a industrijska lokalna jedinica ne proizvodi u izvještajnoj godini ili ju je pogreškom upisala izvještajna jedinica, sve dok se podaci ne pošalju u DZS. Izvještajna jedinica tada u stupcu "**Izbriši**" tablice 2., klikom na ikonu u istom retku u kojem se nalazi šifra proizvoda NIPUM-a koju želi izbrisati, izbacuje proizvod iz tablice 2. internetske aplikacije. Postupak se ponavlja za sve šifre proizvoda NIPUM-a koje izvještajna jedinica treba izbaciti. Ako se podaci klikom na „Pošalji“ dostave DZS-u, promijene iskazanih podataka u e-obrascu IND-1/KPS/M, pa tako i izbacivanje, moguće su jedino neposrednim kontaktom s DZS-om.

Nove industrijske lokalne jedinice neke izvještajne jedinice (započele s industrijskom proizvodnjom ili ušle u obuhvat prvi puta po kriteriju obuhvata)

Kako je već prethodno spomenuto, za nove industrijske lokalne jedinice neku izvještajne jedinice DZS ne raspolaže podacima iz prethodnog mjeseca, stoga je tablica 2. prazna (nema upisanih proizvoda NIPUM-a). Izvještajna jedinica sama ih dodaje za svoju industrijsku lokalnu jedinicu u aplikaciji, izborom šifra i proizvoda NIPUM-a i njihovih mjernih jedinica klikom na opciju "**Dodaj**" u padajućem NIPUM izborniku, na način opisan u prethodnim točkama. U slučaju poteškoća pri iskazivanju podataka, pronalaženja odgovarajućih šifara NIPUM-a ili drugih metodoloških i tehničkih pitanja izvještajna jedinica kontaktira odgovorne osobe DZS-a za e-istraživanje IND-1/KPS/M (vidljive su u internetskoj aplikaciji nakon „Prijave“ pod "Informacije").

- **PROIZVODNJA (BRODOGRADNJA), tablica 3. Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju**

Za postupak uređivanja, dodavanja i brisanja šifara u tablici 3. e-obrasca IND-1/KPS/M vrijede isti postupci i pravila kao i za tablicu 2. budući da se svi podaci iskazuju na razini šifra proizvoda NIPUM-a. Metodološka pojašnjenja i detaljne upute o iskazivanju samih podataka u sve tri tablice e-obrasca IND-1/KPS/M biti će dano u nastavku (u ovom su djelu samo tehničke upute za rad u aplikaciji).

5. Postupak spremanja i slanja podataka u internetskoj aplikaciji

Nakon iskazivanja svih podataka e-obrasca/obrazaca IND-1/KPS/M u tablici 1. i 2., i po potrebi IND-1/KPS/M/30.11 u tablici 3., izvještajna jedinica ima mogućnost klikom na "**Spremi**" iskazane podatke pregledavati, mijenjati i dopunjavati u nekoliko navrata odnosno do kraja roka dostave podataka koji je istaknut u samoj aplikaciji, a može po potrebi u svakom trenutku ispisati podatke korištenjem opcije "**Ispiši obrazac**", sve dok podatke ne dostavi u DZS klikom na „Pošalji“, nakon čega je aplikaciji vidljiva je poruka „Podaci za tekući izvještajni mjesec su uspješno poslani“.

Važno je napomenuti da klikom na "**Spremi**" podaci nisu dostavljeni u DZS. Za ispravnu **dostavu podataka izvještajne jedinice**, nakon kompletnog iskazivanja podataka u postavljenim tablicama e-obrasca IND-1/KPS/M i u roku istaknutom u samoj aplikaciji, izvještajna jedinica obavezno treba kliknuti na opciju "**Pošalji**", jer u protivnom podaci se ne preuzimaju u DZS obradu. Tada je izvještajnim jedinicama u IND-1/KPS/M aplikaciji vidljiva je poruka „Podaci za tekući izvještajni mjesec su spremljeni, ali nisu poslani. Kad dovršite ispunjavanje obrasca podatke morate poslati akcijom "Pošalji"

Nakon dostave podataka na opisan način izvještajna jedinica **ne može** više pristupiti iskazanim podacima u IND-1/KPS/M internetskoj aplikaciji za izvještajni mjesec, bez obzira dali je rok popunjavanja za izvještajni mjesec prošao ili nije. Sve eventualne promijene na već poslanim podacima, izvještajna jedinica treba javiti odgovornoj službi DZS-a elektroničkom poštom: industrija@dzs.hr, ili izravnim telefonskim kontaktom s nadležnim djelatnicima DZS-a (kontaktne osobe DZS-a nalaze se u internetskoj aplikaciji pod "**Informacije**").

6. Povratne informacije izvještajnim jedinicama o dostavljenim IND-1/KPS/M podacima

Nakon slanja podataka putem sustava elektroničkog prikupljanja podataka iz internetske aplikacije e-istraživanja IND-1/KPS/M, za izvještajni mjesec sustav elektronskog prikupljanja podataka automatski stvara i šalje elektroničku poruku odgovornoj osobi izvještajne jedinice internetskom poštom s prijepisom potpunih podataka u tablicama 1., 2. i 3. koji služe izvještajnoj jedinici za daljinu komunikaciju sa DZS-om te za vlastitu evidenciju i pohranu.

7. Završne napomene za iskazivanje podataka na e-obrascu IND-1/KPS/M za svaki mjesec

Izvještajne jedinice dužne su, prije iskazivanja podataka e-obrazaca IND-1/KPS/M (tablice 1. i 2.) i IND-1/KPS/M /30.11 (tablica 3.), proučiti i koristiti metodološke i druge upute za e-istraživanje IND-1/KPS/M iz ovih statističkih standarda kako bi iskazale podatke u skladu s metodologijom ovog e-istraživanja i ispravno prikazale podatke na razini NIPUM-a iz Priloga 1. za odgovarajući mjesec u izvještajnoj godini, jer se svi podaci u tablici 2. i 3. prikazuju na razini pojedinačnih proizvoda definiranih NIPUM-om.

Statistički standardi za e-istraživanje IND-1/KPS/M te dodaci 1. Nomenklatura industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje industrije - NIPUM za izvještajnu godinu i 2. Korespondentne tablice veza za izvještajnu godinu dostupni su na internetskim stranicama DZS-a, pod izbornikom (lijeva alatna traka) "Važne informacije", te klikom na naslov: "Klasifikacije i standardi", ili direktno klikom na poveznicu <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>.

B. METODOLOŠKE UPUTE ZA ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU NA E-OBRASCU IND-1/KPS/M I E-OBRASCU IND-1/KPS/M/30.11.

Izvještajne jedinice, za koje je DZS utvrdio industrijske lokalne jedinice u Adresaru statističkih jedinica IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu, prema kriterijima obuhvata ovog istraživanja, trebaju iskazati podatke na e-obrascu IND-1/KPS/M, i na e-obrascu IND-1/KPS/M/30.11 (ako obavljaju obavljale djelatnost brodogradnje), putem internetske aplikacije. Postupci i tehnika rada u internetskoj aplikaciji opisana je u prethodnom poglavlju. U ovom poglavlju daju se detaljne metodološke upute za iskazivanja podataka po tablicama e-obrasca IND-1/KPS/M i e-obrasca IND-1/KPS/M/30.11.

U internetskoj aplikaciji, ova su dva obrasca integrirana iz tehničkih razloga, pa za e-obrasca IND-1/KPS/M/30.11 je izrađena tablica 3. Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju, koja je vidljiva samo onim izvještajnim jedinicama koje obavljaju djelatnost brodogradnje prema definiciji NKD 2007. razreda djelatnosti 30.11.

Poduzeće: Lokalna jedinica za koju se ispunjavaju podaci

Svaki e-obrazac IND-1/KPS/M u zaglavlju tablica 1-3. u internetskoj tablici, sadrži tablicu s identifikacijskim podacima lokalne jedinice za koju se iskazuju podaci u tablicama e-obrasca tj. naziv i matični broj poduzeća u čijem je sastavu, naziv lokalne jedinice, redni broj iz Adresara IND-1/KPS/M, šifra lokacije lokalne jedinice i djelatnost (NKD 2007.) lokalne jedinice.

Naziv poduzeća i matični broj (MB) preuzet je iz Statističkog poslovnog registra DZS-a, kao i naziv lokalne jedinice (naziv podružnice, pogona i drugih dijelova izvještajne jedinice). Redni broj (RB) lokalne jedinice kao i šifru lokacije prema šifri županije gdje je sjedište lokalne jedinice utvrđuje DZS, u Adresaru IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu.

Redni broj (RB) svake lokalne jedinice je šesteroznamenkasta brojčana oznaka koju određuje DZS, a nalazi se u Adresaru IND-1/KPS/M iz kojeg je preuzet u aplikaciju. Šesteroznamenkasta brojčana oznaka RB upućuje na industrijsku skupinu djelatnosti lokalne jedinice (troznamenkasta brojčana oznaka NKD-a 2007.) i RB same lokalne jedinice na razini županije koji služi za obradu podataka ovog istraživanja.

Svi podaci u tablici identifikacijskih podataka lokalne jedinice za koju se iskazuju podaci u tablicama e-obrasca već su postavljeni u samoj aplikaciji od strane DZS-a i izvještajna jedinica ih ne može sama mijenjati. Ako postoji potreba za promjenom identifikacijskih podataka lokalne jedinice, izvještajne jedinice kontaktiraju nadležne djelatnike DZS-a (kontaktne osobe DZS-a nalaze se u internetskoj aplikaciji pod "Informacije" ili putem e-pošte industrija@dzs.hr).

1. UPUTE ZA ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU IND-1/KPS/M

E-obrazac IND-1/KPS/M sadrži tri tablice i to tablicu 1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, tablicu 2. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama i tablicu 3. Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju. Upute za njihovo popunjavanje dajemo u nastavku.

Klikom na e-obrazac IND-1/KPS/M otvara se na desnoj strani aplikacije mogućnost klika na 2 ili 3. tabulatora čijim se izborom otvaraju dvije ili tri unaprijed definirane tablice odnosno klikom na tabulator:

"Zaposlenost", otvara se unaprijed definirana tablica:

1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C, D (osim skupine djelatnosti 353)

"Proizvodnja" otvara se unaprijed definirana tablica:

2. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama

"Proizvodnja (Brodogradnja)" otvara se unaprijed definirana tablica:

3. Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju

Iznad samih tablica u naslovu su dane informacije o kojem se istraživanju radi, za koji mjesec se podaci iskazuju i koji su rokovi za popunjavanje obrasca. Također se nalaze podaci o lokalnoj jedinici za koju se iskazuju podaci u ovom e-obrascu.

U nastavku dajemo upute za popunjavanje svake tablice posebno, redoslijedom obilježja koja se nalaze u stupcima.

1.1 ZAPOSLENOST (Tablica 1.)

Tablicu 1. e-obrasca IND-1/KPS/M **obvezno popunjavaju** sve industrijske izvještajne jedinice za svoje lokalne jedinice koje se bave industrijskom proizvodnjom u tekućoj godini, te su na temelju Adresaru IND-1/KPS/M za izvještajnu godinu postavljene u aplikaciju, bez obzira dali za istu lokalnu jedinicu treba ili ne treba izvještajna jedinica iskazati podatke u e-tablici 2. u skladu s konceptima i definicijama ovih Statističkih standarda.

Neindustrijske izvještajne jedinice popunjavaju tablicu 1. samo za zaposlene osobe industrijske lokalne jedinice koje su im utvrđene u Adresaru IND-1/KPS/M i već postavljena u aplikaciji IND-1/KPS/M odnosno samo ako je potrebno za istu lokalnu jedinicu iskazali podatke u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M, u skladu s konceptima i definicijama ovih Statističkih standarda. Lokalne jedinice neindustrijskih izvještajnih jedinica u kojima se **ne obavlja industrijska proizvodnja** nisu predmet ovog e-istraživanja IND-1/KPS/M.

Objašnjenja za obilježja koja se trebaju iskazati za tablici 1. za izvještajni mjesec dana su redoslijedom naziva iz zaglavlja tablice 1. internetske aplikacije.

1. Zaposlene osobe – stanje posljednjeg dana u mjesecu, ukupno i po skupinama NKD-a 2007, područja: B, C, D (osim skupine djelatnosti 353) (stupci 1 do 4)

0	0	UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH OSOBA U IZVJEŠ. JED. (10 + 30)	automatski se zbraja	
1	0	U INDUSTRIJI područja B, C, D iz NKD-a 2007 (zbroj)	Prethodni mjesec	automatski se zbraja
1	1	xxx • naziv skupine NKD-a	ppp	yyy
1	2	xxx • naziv skupine NKD-a	ppp	yyy
...	
1	7		-	

Dodaj

3	0	U NEINDUSTRIJI, područja A, D (skupina 35.3), E do Q – ukupno		yyy
---	---	---	--	-----

U retku 00 – UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH OSOBA U IZVJEŠTAJNOJ JEDINICI (10 + 30), izvještajna jedinica ne može upisati u aplikaciji već se **podaci automatski zbrajaju** iz podataka iz reda 10 (zbroj) za zaposlene osobe koje se bave industrijskom djelatnošću raspoređeno po skupinama djelatnosti NKD-a (u redovima od 11 – 29 + podatka koji je upisan u redu 30 gdje je izvještajna jedinica upisala podatke o zaposlenim osobama na ostalim djelatnostima lokalne jedinice.

Definicija ukupnog broja zaposlenih osoba industrijske lokalne jedinice u sastavu industrijskih poduzeća (izvještajne jedinice)

U ukupan broj zaposlenih osoba¹⁴⁾ uključuju se sve zaposlene osobe koje rade u lokalnoj jedinici (uključujući vlasnike i njihove partnere koji redovito rade u lokalnoj jedinici, kao i neplaćene članove njihove obitelji) i ako rade izvan lokalne jedinice sve dok su od nje plaćeni (npr. zastupnici prodaje, osoblje na isporuci, timovi na održavanju i popravcima), zatim osobe koje su na bolovanju, porodnom dopustu, koje štrajkaju i osobe koje su iz bilo kojeg razloga odsutne s posla sve do prekida radnog odnosa (osim osoba koje su odsutne na neodređeno razdoblje), osobe koje rade na određeno vrijeme i sve osobe koje su na platnom spisku lokalne jedinice kao npr. pripravnici, sezonski radnici i kućanstva (kad rade za lokalnu jedinicu).

U ukupan broj zaposlenih osoba ne uključuju se osobe koje rade u lokalnoj jedinici ali pripadaju drugim lokalnim jedinicama, osobe koje rade na održavanju i popravcima u ime drugih lokalnih jedinica, ili osobe koje su u obveznoj vojnoj službi.

Industrijske lokalne jedinice u sastavu neindustrijskih poduzeća (izvještajne jedinice)

Za lokalne jedinice koje nisu u sastavu industrijskih poduzeća (izvještajne jedinice) gornja pravila za iskazivanje podataka o zaposlenim osobama se ne primjenjuju. Stoga, lokalne jedinice koje su u sastavu neindustrijskih poduzeća (izvještajne jedinice) ovdje iskazuju podatke samo za one zaposlene osobe koje su neposredno vezane uz industrijsku proizvodnju lokalne jedinice (koju iskazuju u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M) prema definicijama iz ovih Statističkih standarda. Zaposlene osobe vezane uz glavnu djelatnost sa stanovišta neindustrijske izvještajne jedinice, neku drugu njenu sporednu neindustrijsku djelatnost ili pomoćne djelatnosti (koje nisu neposredno vezane uz industrijsku proizvodnju) ne iskazuju se ni u jednom retku u tablici 1. ovog obrasca (podaci u retku 30 za NEINDUSTRIJU mogu biti 0 – mora se upisati).

U retku 10 – U INDUSTRIJI područja B, C, D (osim skupine 35.3) prema NKD-u 2007. izvještajna jedinica ne može upisati u aplikaciji već se **podaci automatski zbrajaju** iz podataka iskazanih u redovima od 11 – 17 za istu lokalnu jedinicu za zaposlene osobe koje su obavljale neku industrijsku djelatnost grupirano po skupinama djelatnosti NKD-a (troznamenasta brojčana oznaka), koja se izabire u samoj aplikaciji (padajući izbornik se otvara klikom na „Dodaj“ ispod tablice). U aplikaciji tablice 1. vidljivi su redovi od 11 do 17 iz tehničkih razloga, ali se klikom na opciju „Dodaj“ može dodati redova koliko god je potrebno (mogućnost upisa od 11-29 Različitih skupina djelatnosti).

Definicija zaposlenih osoba u industriji

¹⁴⁾ U skladu s definicijom STS-R varijable: 210 Broj zaposlenih osoba (Number of persons employed).

Ukupan broj zaposlenih osoba u industriji, upisuje se za lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća odnosno izvještajnih jedinica za obavljenu industrijsku djelatnost prema definiciji područja B, C, D (osim skupine 35.3) iz NKD-a 2007. u izvještajnom mjesecu kao i zaposlene na pomoćnim poslovima industrijske proizvodnje (npr. računovodstveni i pravni poslovi, elektronička obrada podataka i slično) koja je za istu lokalnu jedinicu iskazana u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M. Ukupan broj zaposlenih osoba koje obavljaju poslove povezane s industrijskom djelatnosti lokalne jedinice predstavlja zbroj zaposlenih osoba koje su iskazane u recima 11 do 17 (ili više) tablice 1. za istu lokalnu jedinicu.

U recima 11 – 17 izvještajne jedinice iskazuju podatke o broju zaposlenih osoba u lokalnoj jedinici (yyy – zadnji stupac) u pravilu sa stanjem zadnjeg radnog dana u izvještajnom mjesecu, koje treba razvrstati **po industrijskim skupinama djelatnosti iz NKD-a 2007.** (od 05.1 do 35.2) prema poslovima koje su tog radnog dana stvarno zaposleni stvarno obavljali. Skupine NKD-a 2007. (xxx) upisuju se (kako smo već prethodno pojasnili) njihovim izborom u padajućem izborniku skupina NKD-a 2007. u samoj aplikaciji klikom na „Dodaj“, ako već nisu postavljene, ili ih je potrebno dodati/izmijeniti. U aplikaciji u stupcu „Prethodni mjesec“ upisani su informativno i za kontrolu podaci o broju zaposlenih lokalne jedinice iskazani za prethodni izvještajni mjesec („ppp“) koji se ne mogu ispravljati (neaktivno polje). U slučaju neslaganja s podacima kojima raspolaže izvještajna jedinica potrebno je kontaktirati nadležnu službu DZS-a – kontakti pod „Informacije“ u internetskoj aplikaciji).

Ako u istoj lokalnoj jedinici neke izvještajne jedinice **iste osobe** izrađuju industrijske proizvode ili obavljaju industrijske usluge iz **nekoliko industrijskih skupina djelatnosti** po NKD-u 2007., tada treba odrediti **koeficijente** za određivanje broja zaposlenih osoba po skupinama djelatnosti iz NKD-a 2007., prema obujmu izvršenih poslova za svaki izvještajni mjesec, s tim da broj zaposlenih osoba po skupinama NKD-a 2007. mora odgovarati ukupnom broju zaposlenih osoba u industriji te lokalne jedinice (jer redak 10 – ukupno u INDUSTRIJI, automatski se zbraja prema upisanim podacima u redcima 11-17) za koju se iskazuju podaci.

Broj zaposlenih koje u lokalnoj jedinici rade na pomoćnim poslovima industrijske proizvodnje, treba također iskazati po skupinama NKD-a 2007. prema obujmu izvršenih poslova. Ako se izvještajna jedinica pri iskazivanju podataka o zaposlenim osobama lokalne jedinice koristila nekim drugim metodama, može ih primijeniti i u ovom slučaju (npr. nekoliko pogona odnosno lokalnih jedinica iste izvještajne jedinice iz svojih potreba odredilo je koeficijente za to koliko svaki pogon odnosno lokalna jedinica sudjeluje u financiranju pomoćnih službi i slično).

U retku 30 – U NEINDUSTRIJI područja A, D (skupina 35.3), E do U prema NKD-u 2007. (zadnji redak tablice 1.) iskazuju se broj zaposlenih osoba lokalne jedinice (u sastavu industrijske izvještajne jedinice) koji su zadnjeg radnog dana radili na neindustrijskim poslovima u industrijskoj izvještajnoj jedinici. Osim lako prepoznatljivih neindustrijskih zaposlenika prema kriterijima NKD-a 2007., ovdje se iskazuje i broj osoba lokalne jedinice koji su radili u trgovini na malo ako prodaju vlastite proizvode u lokalnim jedinicama iste izvještajne jedinice, broj osoba koje su se bavile provozom izvan pogona odnosno lokalne jedinice, broj osoba koje rade u restoranima lokalne jedinice i slično. Često pomoćne službe lokalnih jedinica industrijskih poduzeća odnosno industrijskih izvještajnih jedinica ne obavljaju pomoćne poslove samo za industrijske djelatnosti (npr. elektronička obrada podataka ili računovodstveni poslovi i slično) već i za neindustrijske djelatnosti (a za neke i na temelju ugovora za treće osobe). U navedenim i sličnim slučajevima dio zaposlenih osoba pomoćnih službi lokalne jedinice treba iskazati u neindustrijske zaposlene osobe iste lokalne jedinice razmjerno opsegu izvršenih poslova.

Naveden način iskazivanja broja zaposlenih u NEINDUSTRIJI, vrijedi samo za lokalne jedinice koje su u sastavu industrijskih izvještajnih jedinica. Za lokalne jedinice koje su dio neindustrijske izvještajne jedinice, iskazuju se samo broj zaposlenih osoba industrijskih lokalnih jedinica koje su bile neposredno vezane uz obavljanje industrijskih djelatnosti neke neindustrijske izvještajne jedinice tj. zaposlene osobe koje obavljaju poslove u toj industrijskoj lokalnoj jedinici, a ne za neindustrijsku izvještajnu jedinicu u cjelini (u slučaju ako se nalaze na istoj lokaciji).

1.2 PROIZVODNJA (Tablica 2.)

U tablici 2. 1. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama, svi **podaci iskazuju se na razini pojedinačnih proizvoda** (i usluga) i zadanih **mjernih jedinica NIPUM-a** za izvještajnu godinu i na razini

utvrđenih industrijskih lokalnih jedinica izvještajne jedinice koje nudi internetska aplikacija. Spomenuli smo da su šifre NIPUM-a i pridružene mjerne jedinice već postavljene u tablici 2. za izvještajni mjesec prema podacima koje je izvještajna jedinica iskazala za industrijske lokalne jedinice prethodnog mjeseca, a za nove izvještajne jedinice je prazna. Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja novih proizvoda i mjernih jedinica NIPUM-a već je objašnjen u točki 4. poglavlja VII.A ovih standarda.

Objašnjenja za obilježja koja se trebaju iskazati za tablici 2. za izvještajni mjesec dana su redosljedom naziva iz zaglavlja tablice 2. internetske aplikacije.

2. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama (stupci 1 do 4)

Šifra proizvoda iz NIPUM-a 2018.	Naziv proizvoda	Mj. jed.	
		Šifra	Naziv
1	2	3	4

Šifra, naziv i mjerne jedinice proizvoda (stupci 1 do 4) upisuju se u internetsku aplikaciju prema asortimanu ostvarene proizvodnje i prodaje izvještajne jedinice definiranog NIPUM-om za izvještajni mjesec, a za stupac 3. šifra mjerne jedinice (1/i ili 2 za redovnu proizvodnju i/ili 4-5 prema posebnim pravilima koja smo objasnili u točki 2. Poglavlja II. ovih standarda.

Za **"stare" izvještajne jedinice** (koje su tekućem u obuhvatu e-istraživanja i već iskazuju podatke svi podaci o proizvodima NIPUM-a i njihovim mjernim jedinicama u tablici 2. već su postavljeni/preuzeti u internetsku aplikaciju iz baze podataka za IND-1/KPS/M kojom raspolaže DZS.

"Nove" izvještajne jedinice (koje su prvi put javljaju u obuhvatu ovog e-istraživanja) podatke o šiframa, nazivima i mjernim jedinicama proizvedenih proizvoda trebaju izabrati u NIPUM padajućem izborniku internetske aplikacije primjenjujući opciju "Dodaj".

Isti postupak vrijedi i za "stare" izvještajne jedinice koje su **promijenile/proširile asortiman proizvodnje** definiran NIPUM-om u odnosu na onaj koji je postavljen u tablici 2. prema podacima prethodnog mjeseca.

Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja novih proizvoda i mjernih jedinica NIPUM-a u tablici 2. već je objašnjen u točki 4. Poglavlja VII.A ovih standarda.

• Opća pravila za šifriranje mjernih jedinica u tablici 2 (stupac 3 i 4)

Šifriranje podataka za redovnu proizvodnju odnosno za vlastiti račun

Izvještajna jedinica sama odabire bročane oznake u stupcu "Mjerne jedinice", ako već nisu postavljene u internetskoj aplikaciji, prema posebnim pravilima iskazivanja i šifriranja koja smo objasnili točki 2. u Poglavlju II.

Ovdje su moguće šifre **"1"** i **"2"** za redovnu proizvodnju odnosno ako je industrijska lokalna jedinica proizvela ili preradila proizvod iz NIPUM-a u izvještajnom mjesecu **za vlastiti račun**. Kada je za šifru proizvoda NIPUM-a utvrđena **samo jedna** mjerna jedinica, za naslov **"Mj. Jed."** u stupac 3 **"šifra"** izabire se šifra **"1"** koja označuje prvu (1) mjernu jedinicu u jednome vodoravnom retku. Ako je u NIPUM-u za jedan te isti proizvod (istu šifru) utvrđena još jedna mjerna jedinica, u stupcu **"šifra"** izabire se šifra **"2"** koja označuje drugu (2) mjerna jedinica. Upis podataka za obje mjerne jedinice (ako su zadane NIPUM-om) obavezan je.

Šifriranje podataka za uslužnu proizvodnju odnosno za tuđi račun

Ako je industrijska lokalna jedinica proizvela ili preradila proizvod iz NIPUM-a u izvještajnom mjesecu **za tuđi račun**, tj. na temelju ugovora s naručiteljem koji je vlasnik tih proizvoda (i za njihovu je proizvodnju odnosno preradu isporučio sirovine), upisuju se šifre **"4"** i **"5"**.

Podaci o industrijskoj proizvodnji u ovoj tablici 2. popunjavaju se na razini pojedinačnih proizvoda (i usluga) definiranih Nomenklaturom industrijskih proizvoda – NIPUM-om 2018. (iz dodatka 1.) i prema općim i tehničkim uputama o iskazivanju podataka o industrijskoj proizvodnji u tablici 2. za e-istraživanja IND-1/KPS/M za 2018. i narednih izvještajnih godina. Iznimno za rijetke lokalne jedinice izvještajna jedinica neće

moći ispuniti ovu tabelu (npr. ako se proizvodni pogoni lokalne jedinice nalaze u jednoj županiji, a pomoćne službe u drugoj županiji odnosno drugoj lokalnoj jedinici i slično).

Posebne napomene za nove izvještajne jedinice e-istraživanja IND-1/KPS/M

Prije popunjavanja podataka u tablici 2. **nove** izvještajne jedinice trebaju dobro proučiti sve proizvode u NIPUM-u 2018. i u njemu naći sve proizvode koje proizvode u odgovarajućem izvještajnom mjesecu. Izvještajne jedinice dužne su iskazati sve pojedinačne proizvode iz NIPUM-a 2018. koje proizvode, bez obzira na to jesu li oni rezultat njihove glavne ili sporedne industrijske djelatnosti te sve svoje prateće proizvode (nusproizvode) koji su navedeni u nekoj od šifra NIPUM-a 2018. (npr. otpaci, ostaci i slično). Iskazivanje podataka o sveukupnoj industrijskoj proizvodnji lokalnih jedinica NIPUM-u 2018. za izvještajne jedinice **obvezatno je**.

S obzirom na to da je NIPUM 2018. izrađen kao hijerarhijska klasifikacija svih industrijskih proizvoda, vrlo rijetko se može dogoditi da izvještajna jedinica ne može iskazati svoju proizvodnju prema detaljnim proizvodima iz NIPUM-a 2018. Ako se pojavi takav problem, izvještajna jedinica treba kontaktirati nadležne djelatnike DZS-a (kontaktne osobe DZS-a nalaze se u internetskoj aplikaciji pod "Informacije" ili putem e-pošte industrija@dzs.hr, prije proizvoljnog upisivanja podataka prema NIPUM-u 2018.

Podatke o **gotovoj proizvodnji i stanju zaliha gotovih proizvoda u količinama** za izvještajni mjesec izvještajne jedinice upisuju za svoje lokalne jedinice neposredno u internetsku aplikaciju za svaki proizveden NIPUM proizvod za sljedeća obilježja:

2. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama (stupci 5 do 8)

Ukupne količine proizvedenih gotovih proizvoda			Stanje zaliha gotovih proizvoda na kraju izvještajnog mjeseca
Prethodni mjesec	u izvještajnom mjesecu	od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca	
5	6	7	8

U **stupcu 5** podatak o ukupnim količinama proizvedenih gotovih proizvoda **za prethodni mjesec** se **ne upisuje** već je preuzet iz podataka lokalne jedinice koji je izvještajna jedinica iskazala u prethodnom mjesecu stoga je to polje neaktivno (podaci se ne mogu mijenjati), a služi kao informacija izvještajnoj jedinici. Ako se evidencije izvještajne jedinice ne slažu s podacima iskazanim za prethodni mjesec, treba odmah kontaktirati nadležne djelatnike DZS-a (kontaktne osobe DZS-a nalaze se u internetskoj aplikaciji pod "Informacije" ili putem e-pošte industrija@dzs.hr.

U **stupcu 6** iskazuje se **gotove količine proizvodnje**, odnosno **ukupne količine proizvedenih gotovih proizvoda** lokalne jedinice u **izvještajnom mjesecu**, u svim mjernim jedinicama prema NIPUM-u 2018. (ako već nisu postavljene u internetskoj aplikaciji), bez obzira na namjenu proizvodnje tj. je li proizvod namijenjen prodaji na tržištu, daljnjoj preradi u istoj lokalnoj jedinici ili drugim lokalnim jedinicama iste izvještajne jedinice.

Stupac 7 daje informaciju o ukupnim količinama proizvedenih gotovih proizvoda od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca (kumulativ) - kreira se automatski u aplikaciji nakon upisa podatka za količine proizvodnje u izvještajnom mjesecu (ne upisuje se), zbrajanjem podataka iz prethodnih mjeseca iste izvještajne godine za lokalnu jedinicu.

- **Posebne upute za iskazivanje ukupnih količina proizvedenih gotovih proizvoda u izvještajnom mjesecu (stupac 6)**

Podatke o proizvedenim količinama gotovih proizvoda za lokalne jedinice izvještajna jedinica uzimaju iz knjigovodstvenih evidencija, npr. knjiga koje vode skladišta gotove robe i poluproizvoda odnosno knjigovodstvenih evidencija. Iznimno ako je riječ o poluproizvodima s gledišta lokalne jedinice, a u NIPUM-u 2018. navedeni su kao proizvodi, podatke o količinama treba uzeti iz evidencija lokalnih jedinica (pogona) koje taj poluproizvod proizvode.

Podaci se u ovdje iskazuju za sve u svim mjernim jedinicama prema NIPUM-u 2018., bez obzira na namjenu proizvodnje tj. je li proizvod namijenjen prodaji na tržištu, daljnjoj preradi u istoj lokalnoj jedinici ili drugim lokalnim jedinicama iste izvještajne jedinice, ili izvozu. Kad se u lokalnoj jedinici ne evidentira proizvodnja u nekoj mornoj jedinici koja je utvrđena NIPUM-om 2018. izvještajna jedinica dužna je izvršiti potrebno preračunavanje. Koeficijente za preračunavanje treba ustanoviti uz pomoć tehničkih ili tehnoloških stručnjaka u lokalnoj jedinici ili izvještajnoj jedinici. Takve koeficijente treba sačuvati i stalno koristiti pri iskazivanju statističkih podataka o industrijskoj proizvodnji izvještajne jedinice. Ako nastupi promjena asortimana artikala unutar proizvoda definiranog NIPUM-om 2018., treba izračunati novi koeficijent i naznačiti do kada je stari koeficijent vrijedio, odnosno otkad vrijedi novi koeficijent.

U tablici 2. se ne iskazuju količine nedovršenih proizvoda lokalne jedinice ili proizvoda nabavljenih od lokalne jedinice ili proizvoda nabavljenih od lokalne jedinice ili od drugih lokalnih jedinica iste ili drugih izvještajnih jedinica (pravnih osoba i obrtnika) namijenjenih preprodaji u istom u obliku u kojem su i nabavljeni.

Treba ponoviti da se **pod pojmom gotov proizvod**, u smislu ovih statističkih standarda, smatra svaki proizvod naveden u NIPUM-u 2018. ili naredne verzije, koji je u procesu proizvodnje dostigao odgovarajući stupanj prerade ili dorade, tako da je u NIPUM-u 2018. naveden pod posebnom šifrom i nazivom. Pojam tako definiranoga gotovog proizvoda obuhvaća i sve radove dovršavanja proizvoda u koje spadaju čišćenje, pakiranje, ispitivanje kvalitete, kasiranje i slično. Količine neispravnih proizvoda ("škart") ne smatraju se gotovim proizvodima.

Iskazivanje gotovih proizvoda u djelatnosti brodogradnje **iznimka** je od navedenog pravila. U istraživanju IND-1/KPS/M, tablici 2. **ne iskazuju se gotovi proizvodi brodogradnje** – brodova već iskazuje nedovršena proizvodnja prema izvršenom dijelu proizvodnje u izvještajnom mjesecu i izvještajnom razdoblju od početka godine. Lokalne jedinice koje obavljaju djelatnost brodogradnje (razred 30.11 po NKD-u 2007.), dužne su iskazati podatke u **tablici 3.** Dodatak mjesečnom istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju, a upute za popunjavanje dajmo u nastavku.

Stupac 7 daje informaciju o ukupnim količinama proizvedenih gotovih proizvoda od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca (kumulativ) - kreira se automatski u aplikaciji nakon upisa podatka za količine proizvodnje u izvještajnom mjesecu (ne upisuje se), zbrajanjem podataka iz prethodnih mjeseca iste izvještajne godine za lokalnu jedinicu.

U **stupcu 8** iskazuju se podaci lokalne jedinice o **stanju zaliha gotovih proizvoda na kraju izvještajnog mjeseca** u količinama.

Podaci se **iskazuju** samo za količine zaliha vlastito proizvedenih gotovih proizvoda iz NIPUM-a 2018. lokalne jedinice tj. zalihe gotovih proizvoda koji su namijenjeni prodaji na tržištu i predstavljaju njen output (izlaz). Ovdje se **ne iskazuju** količine nedovršene proizvodnje lokalne jedinice odnosno proizvoda koji nisu dosegli određeni stupanj prerade ili dorade definiran u NIPUM-u 2018., kao ni zalihe proizvoda namijenjenih daljnjoj preradi u istoj ili u drugim lokalnim jedinicama istog poduzeća odnosno izvještajne jedinice ili proizvoda nabavljenih od lokalne jedinice ili od drugih lokalnih jedinica iste ili drugih izvještajnih jedinica namijenjenih preprodaji u istom u obliku u kojem su i nabavljeni.

1.3 PROIZVODNJA/BRODOGRADNJA (Tablica 3.)

Sve izvještajne koje u svom sastavu imaju lokalne jedinice koje obavljaju djelatnost razreda 30.11 – Gradnja brodova i plutajućih objekata, popunjavaju tablicu 3. e-obrasca IND-1/KPS/M koja je već postavljena u internetskoj aplikaciji. U tablici 3. izvještajne jedinice iskazuju podatke o **STANJU RADOVA NA GRADNJI PLOVNIH OBJEKATA (NOVOGRADNJA)** u uvjetno-naturalnom izrazu za lokalne jedinice u svom sastavu koje obavljaju djelatnost brodogradnje (razred 30.11).

Podaci u tablici 3. o ostvarenoj i mogućoj proizvodnji brodogradnje lokalne jedinice, sadržajno su povezani s podacima u tablici 2. Gotova proizvodnja i stanje zaliha gotovih proizvoda u količinama e-obrasca, a detaljnije upute za ispunjavanje tablice 3. dane su u nastavku ovih statističkih standarda prema redoslijedu obilježja iz stupaca tablice 3.

Tablica 3. u zaglavlju sadrži podatke o nazivu poduzeća (izvještajne jedinice), njego te naziv lokalne jedinice (statističke jedinice) i njezin RB iz Adresara IND-1/KPS/M za koju se iskazuju podaci u tablici 3. za STANJE RADOVA NA GRADNJI BRODOVA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA (NOVOGRADNJA).

Pri ispunjavanju tablice 3. za iskazivanje radova na gradnji brodova i plutajućih objekata (novogradnja) lokalne jedinice, izvještajne jedinice dužne su se koristiti se Nomenklaturom industrijskih proizvoda za Mjesečno istraživanje industrije – NIPUM 2018. gdje su brodovi i plutajući objekti razvrstani u potkategorije proizvoda iz NIPUM-a 2018. unutar brojčanih oznaka od 30.11.11 do 30.11.50.

Podaci u zaglavlju tablice 3.

Podaci u zaglavlju tablice 3. koriste se za jednoznačno utvrđivanje statističkih (lokalnih) jedinica za koje izvještajna jedinica iskazuje podatke o brodogradnji, a iskazuju se u aplikaciji na već pojašnjen način u uputama za popunjavanje obrasca tablica 1 i 2. Proizvodnja novogradnje u tablici 3. za izvještajni mjesec (stupac 10) i od početka godine (stupac 11) preračunava se u **uvjetno naturalnome mjerilu** prema postupku danom u nastavku ovih standarda.

Tablica 3. Dodatak godišnjem istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju (stupci 1 do 5)

Šifra proizvoda iz NIPUM-a 2018.	Naziv proizvoda	Registarski broj plovnog objekta	Naturalna veličina cijeloga plovnog objekta	
			Mj. jed	ukupno
1	2	3	4	5

Stanje radova na gradnji brodova i plutajućih objekata (novogradnja)

Pri ispunjavanju tablice 3. za iskazivanje radova na gradnji plovnih objekata, to jest, brodova i plutajućih objekata (novogradnja) lokalne jedinice, izvještajne jedinice dužne su se koristiti se Nomenklaturom industrijskih proizvoda za Mjesečno istraživanje industrije – NIPUM 2018. gdje su brodovi i plutajući objekti razvrstani u potkategorije proizvoda iz NIPUM-a 2018. unutar brojčanih oznaka od 30.11.11 do 30.11.50.

Za svaki brod i plutajući objekt koji je u gradnji u lokalnoj jedinici, izvještajne jedinice daju posebne podatke prema spomenutom NIPUM-u. Nakon što se unesu i obračunaju podaci za svaki pojedini brod i plutajući objekt, zbrajanjem podataka po veličini u okviru svake vrste brodova i plutajućih objekata dobit će se ukupni podaci o gradnji jedne vrste brodova i plutajućih objekata prema NIPUM-u 2018.

Početak gradnje brodova i plutajućih objekata u ovom e-istraživanju iskazuje se **nakon polaganja kobilice na navoz**, s tim da se **svi utrošeni sati za pripremu** iskažu u **mjesecu početka** gradnje brodova.

Šifra i naziv proizvoda iz NIPUM-a (stupci 1 do 2) upisuju se u internetsku aplikaciju prema vrsti brodova i plutajućih objekata na kojoj su započeti ili se odvijaju radovi novogradnje u lokalnoj jedinici za izvještajni mjesec. Vrstu broda i plutajućeg objekata izvještajna jedinice utvrđuje izborom odgovarajuće šifre i naziva proizvoda u NIPUM 2018. potkategorijama brojčanih oznaka od 30.11.11 do 30.11.50. NIPUM-om za, a za stupac 3. šifra mjerne jedinice (1 i 2 za redovnu proizvodnju i/ili 4 i 5 u odnosu na broj mjernih jedinica utvrđen NIPUM-om, prema posebnim pravilima koja smo objasnili u točki 2. Poglavlja II. ovih standarda.

U stupcu 3. Registarski broj plovnog objekta, upisuje se broj pod kojim se brod i plutajući objekt vodi pri brodogradilištu (lokalnoj jedinici).

U stupcima 4. i 5. Naturalna veličina cijelog plovnog objekta, ukupno (stupac 5) iskazuje se na temelju podataka iz projekta broda i plutajućeg objekta, a izražava se u propisanoj mjernoj jedinici (stupac 5) iz NIPUM-a.

Tablica 3. Dodatak godišnjem istraživanju o industrijskoj proizvodnji za brodogradnju (stupci 6 do 13)

Efektivni sati rada potrebni za gradnju cijeloga plovnog objekta, tis.	Efektivni sati rada koji su već uloženi u gradnju plovnog objekta, tis.			Proizvodnja u uvjetno naturalnome mjerilu (u GT)	
	u prijašnjim godinama	u izvještajnom mjesecu	od početka godine	u izvještajnom mjesecu	od početka godine

		ukupno	% (8:6)	ukupno	% (10:6)		
6	7	8	9	10	11	12	13

U stupcu 6. Efektivni sati rada potrebni za gradnju cijeloga plovnog objekta, u tisućama iskazuje izvještajna jedinica prema **predračunu** koji je planirala za gradnju određenog plovnog objekta odnosno broda i plutajućeg objekta. Ako izvještajna jedinica raspolaže evidencijom o stanju radova u norma-satima, ti podaci se također mogu koristiti za obračuna uvjetne proizvodnje.

U broj efektivnih sati izvještajna jedinica **treba uključiti** samo brodogradilišne radove u užem smislu, ali eventualno treba procijeniti i količinu rada onih kooperanata koji svoj dio posla obavljaju u samom brodogradilištu. Također treba uključiti i radove koje druga brodogradilišta obavljaju na plovnom objektu odnosno brodu i plutajućem objektu koji je privremeno prevezen u tuđe brodogradilište.

U broj efektivnih sati izvještajna jedinica **ne smije se uključiti** rad na izradi motora, kotlova i strojeva, koji se kao poseban proizvod prikazuju prema NIPUM-u 2018. u naturalnom obliku u tablici 2. e-obrasca IND-1/KPS/M kao što su proizvodi metalne industrije. Također se ne smije uključiti rad onih kooperanata koji svoj dio posla obavljaju izvan brodogradilišta.

U stupcima 7. - 11. Efektivni sati rada koji su već uloženi u gradnju plovnog objekta, u tisućama izvještajna jedinica treba uključiti podatke o svim kategorijama radova iz tablice i koji su prikazani u podatku o efektivnim satima potrebnima za gradnju cijelog **plovnog objekta** odnosno broda i plutajućeg objekta. Taj je podatak osnova prema kojoj se obračunava stupanj dovršenosti pojedinih **plovnih objekata** odnosno brodova i plutajućih objekata te obujam radova izvršenih u prijašnjim godinama (stupac 7), u tekućemu izvještajnome mjesecu (stupci 8.) i kumulativno tj. razdoblju od početka godine do kraja tekućega izvještajnog mjeseca (stupci 10).

Podaci u **stupcima 9 i 11** izračunavaju se dijeljenjem ukupnih sati rada uloženi u gradnju plovnog objekta odnosno broda i plutajućeg objekta (stupci 8 i 10) s podatkom o sveukupnim efektivnim satima rada koji su potrebni za gradnju cijeloga plovnog objekta (stupac 6).

Izračun proizvodnje u uvjetno naturalnome mjerilu

Proizvodnja u **uvjetno naturalnome mjerilu** izračunava se na temelju podataka o naturalnoj veličini plovnog objekta odnosno broda i plutajućeg objekta koji se gradi (**stupac 5**) i podatka o obujmu izvršenih radova izraženoga u postocima (**stupci 9 i 11**).

Ako je, na primjer, obujam mjesečnih radova na plovnom objektu odnosno brodu ili plutajućem objektu od 2.500 GT iznosi 5% (u izvještajnom mjesecu), a obujam radova od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca iznosi 48% svih radova potrebnih za izgradnju tog plovnog objekta odnosno broda ili plutajućeg objekta, tada:

- obujam mjesečne proizvodnje izražen u uvjetno naturalnom mjerilu iznosi (izvještajni mjesec):

$$2500 \times 5 / 100 = 125 \text{ GT, a}$$

- obujam proizvodnje od početka izvještajne godine (kumulativ) iznosi:

$$2500 \times 48 / 100 = 1200 \text{ GT.}$$

Svrha prikupljanja podataka (u tablici 3.) o stanju i tijeku radova na gradnji plovnih objekata odnosno brodova i plutajućih objekata jest u tome da se prikupe dodatni podaci koji omogućuju da se bolje i kvalitetnije odredi mjesečni obujam i dinamika proizvodnje u brodogradnji radi obračunavanja indeksa fizičkog obujma proizvodnje brodogradnje.

Napomena za iskazivanje podataka u tablici 3. u aplikaciji e-obrasca IND-1/KPS/M

Za "**stare**" **izvještajne jedinice** (koje su tekućem u obuhvatu e-istraživanja i već iskazuju podatke u tablici 3. , svi su podaci već postavljeni/preuzeti u internetsku aplikaciju iz baze podataka za IND-1/KPS/M kojom

raspolaže DZS. Stoga stare izvještajne jedinice **iskazuju podatke samo u stupcima 8. i 10. tablice 3.** dok se ostali podaci u tablici automatski izračunavaju.

"Nove" izvještajne jedinice, koje su prvi put iskazuju podatke u tablici 3. e-obrasca IND-1/KPS/M klikom na opciju "Dodaj" izabiru u NIPUM-u 2018. plovni objekt odnosno brod i plutajući objekt s njezinom mjernom jedinicom za koji je započela izgradnja u lokalnoj jedinici i popunjavaju sve ostale podatke u tablici 3. (stupci 3.-13.). Već za slijedeći izvještajni mjesec u tablici 3. se automatski preuzimaju podaci iz baze podataka IND-1/KPS/M i postave u aplikaciju, te izvještajne jedinice iskazuju samo podatke u **u stupcima 8. i 10. tablice 3.**, dok se ostali podaci u tablici automatski izračunavaju.

Isti postupak vrijedi i za "stare" izvještajne jedinice koje su **započele gradnju novog plovnog objekta odnosno broda i plutajućeg objekata** definiran NIPUM-om u odnosu na **plovne objekte** koji su već postavljeni u tablici 3. prema podacima prethodnog mjeseca.

Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja novih proizvoda i mjernih jedinica NIPUM-a u tablicama e-obrasca IND-1/KPS/M već je objašnjen u točki 4. Poglavlja VII.A ovih standarda.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovim revidiranim statističkim standardima za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M) za 2018. objavljenim na stranicama DZS-a, neće se više primjenjivati statistički standardi za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (NN, br. 11/09.) koji su se primjenjivali od siječnja 2009. do prosinca 2017.

Statistički standardi za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M), revidirana verzija, počinju se primjenjivati od prikupljanja podataka IND-1/KPS/M za siječanj 2018. sve do opoziva. Dodatka 1. i Dodatka 2. ažuriraju se svake izvještajne godine. Odgovarajuća verzija NIPUM-a za izvještajnu godinu 2018. iz Dodatka 1. i Korespondentna tablica veze NIPUM 2009. – NIPUM 2018. iz Dodatka 2., dostupni su na internetskim stranicama DZS-a u domeni "Klasifikacije i standardi, na adresi: <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>, osim u samoj internetskoj aplikaciji za on-line prikupljanje podataka IND-1/KPS/M. Za provedbu Mjesečnog istraživanja o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama za izvještajnu godinu 2018., počevši od podataka siječanj 2018., koristi se verzija NIPUM-a 2018.

Sukladno godišnjoj dinamici ažuriranja nomenklature NIPUM, svake izvještajne godine izraditi će se nova NIPUM-a s odgovarajućim korespondentnim tablicama veze verzija, a obje će biti dostupne na istoj internetskoj adresi, prije početka prikupljanja podataka (npr. za izvještajnu godinu 2019. izraditi će se NIPUM 2019. i korespondentne tablice veza NIPUM 2018. – NIPUM 2019., itd.). Međutim, tekstualno, koncepti i definicije, pravila za iskazivanje podataka te upute iz statističkih standarda za IND-1/KPS/M neće se mijenjati sve do revizije istih standarda na razini Europske unije, ili većih metodološke ili tehničkih izmjena i dopuna, kada će se izraditi novi revidirani statistički standardi.

Ogledni primjerci obrazaca IND-1/KPS/M i IND-1/KPS/M/30.11 (papirnati oblik), dostupni su na internetskim stranicama DZS-a, u domeni "Obrasci" – vodoravna alatna traka naslovnoj internetskoj stranici DZS, odnosno na adresi: <http://www.dzs.hr/Hrv/system/questionnaires.htm>. Obrasci u papirnatom obliku služe izvještajnim jedinicama samo kao ogledni primjerci jer se svi podaci za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama iskazuju na e-obrascu IND-1/KPS/M (tablice 1.-3.) putem internetske aplikacije DZS-a, a iz tehničkih razloga izgledom se razlikuju od papirnatih obrazaca, naročito IND-1/KPS/M/30.11 za brodogradnju (tablica 3. u aplikaciji) dok su sadržajno isti.

Ovim revidiranim Statističkim standardima za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M), revidirana verzija, prestaju vrijediti Statistički standard za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M) objavljeni u Narodnim novinama broj 11. od 26. siječnja 2009.

Statistički standardi za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M), zajedno s Nomenklaturom industrijskih proizvoda – NIPUM 2018., Korespondentnim tablicama

veza NIPUM 2018. – NIPUM 2009. koji se nalaze u dodatku 1. i dodatku 2. ovih Statističkih standarda primjenjuju se danom objave na internetskim stranicama DZS-a.

DODACI:

Dodatak 1.: Nomenklatura industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji – NIPUM 2018.

Dodatak 2.: Korespondentne tablice veza: NIPUM 2009. – NIPUM 2018.